

PHAEDRI

Caesaris Augusti Liberti

Fabularum Aesopiarum

LIBRI V.

27

Publii Syri Sententiae

EX

Ejus Mimis collectae multo locupletiores.

Utrumque recensuit, & notulas adjecit

SAMUEL HOADLY, M. A.

Scholae Norvicensis quondam Magister.

In usum Scholarum.

Editio tertia recognita.

L O N D I N I,

18

Typis J. H. pro B. Aylmer ad insigne trium
Columbarum in Cornhill, 1712.

PHAEORI

medii Augusti Libent

institutum Aeternum

LIBRARI

editio

locus

3 Ed

A.M.

librari

C
DR
lupt
mei
in
duct
ad i
guas
util
do
um
ni.
ind
Sche
inge
carn
coll

Ad Lectorem.

CUltissimum Fabulatorem, puraeque Latinitatis observantissimum PHAEDRUM postquam summa cum animi voluptate legeram saepius, Discipulisque meis diligenter praelegeram, quamvis in omnes Britanniarum Scholas introductum vementer cuperem, utpote cum ad instruendas Puerorum mentes & linguas, tum ad mores formandos adprime utilem, tamen ut ego ei edendo aliquando manus admoverem, ne per somnium quidem me unquam cogitasse memini. Questus sum, fateor, apud multos, indignum videri facinus, omnes ubique Scholas occupare insulsam & puerilibus ingeniis parum accommodatam Aesopicarum Fabularum congeriem dicam an colluviem? - ignorato interim aut expulso,

Ad Lectorem.

pulso, PHAEDRO, qui postliminii jure redux exulare inelegantes & tumidas nugas jubere deberet, ut qui limati judicii, & elegantis oris scriptor fuerit, eaque aetate, atque ea in Aula vixerit, qua maxime floruit Latina Lingua.

Factum est tandem ut Bibliopola unus, qui desiderari in usum Discentium praesertim pauperiorum animadverterat Phaedrum minoris & formae & pretii, quam est ille, qui in Usum Delphini accurante V. C. Pet. Danet editus, atque apud nos jam tertium recusus in celebrioribus Scholis dominatur, denunciarer sibi esse in animo Exemplar quoddam suo aere comparatum praelo subjicere, peteretque a me ut opellam meam ad editionem exornandam adjungerem: Honestae Amici Homini petitioni deesse non sustinui, promissique me si quid temporis ab incurrentibus omni hora negotiis suffurari daretur, id illi rei impensurum.

Ad Lectorem.

Duo autem apud animum meum constituta habui, primum, quod ego in Veterum Auctorum recensione vel maxime praecipuum semper judicavi, ut quam emendatissimus prodiret ipse Textus, sive ope antiquorum Codicum, sive certae & indubitatae Conjecturae argumento confirmatus: alterum ut breves quaedam ad captum Puerorum adderentur, sicubi opus esset, notae. Prius quod attinet, fidem liberavi optimis quibusque editionibus adjutus, imprimis ea, cui ante annos xxxv. recensendae adfuit Christophorus Wase Tunbrigienfis, Homo doctus, mibique dum in vivis esset, amicissimus. Notulas vero tumultuaria festinatione dum urgerent hinc operae, illinc avocarent demandati muneris officia, congestas, aliquibus in locis deficere video, quae, nescio, an secundas curas sperare possint.

Phaedro comitem dedi PUBLIUM SYRUM Magni Scaligeri, & Tan. Fabri (qui Futilis Gallus audire non debuit) iudicium secutus. Causam dicet
Faber,

Ad Lectorem.

Faber, *cujus Praefationem ipse consulas.*
Id, velim, juxta mecum scias, Mi Le-
ctor, Observatiunculas nostras non me-
diocribus, nedum doctis scribi, sed Dis-
cipulis in tertia aut quarta classe mili-
tantibus: habent provectiores & erudi-
tiores Shefferos, Praschios, Fabros,
Danetos, Gudios, Heinios, Scioppios,
alios, quos adeant. Nos Pueris prodes-
se volumus.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

PHAE.

P

FABU

Aesopiar
vid.

A

Et quod
Calumnias
quod (g)
(b) Fictis

- (a) Reper
- (b) Reper
- stra per
- (c) Senar
- (d) Dos]
- (e) Mover
- (f) Mon
- (g) Arbor
- Phaedri
- guntur
- (b) Fictis

PH A E D R I

Augusti Caesaris Liberti, FABULARUM* AESOPIARUM LIBER PRIMUS.

Aesopiarum] *Cur Aesopius inscripserit, non Aesopicas, aut Aesopi*
vid. ad prol. l. v.

P R O L O G U S.

Aesopus, auctor quam materiam (a) reperit,
hanc ego (b) polivi, versibus (c) Senariis.
Duplex libelli (d) dos est; quod risum
(e) mover,
et quod prudenti vitam consilio (f) monet.
Calumniari si quis autem voluerit,
quod (g) arbores loquantur, non tantum ferae:
(h) Fictis jocari nos meminerit fabulis.

(a) Reperit] *Probat N. Heinsius re praepr. communem esse.*

(b) Reperit-polivi] *Infra l. iv. §. 20. invenit ille (Aesopus) nostra perfecit manus.*

(c) Senariis] *Iambicis sc.*

(d) Dos] *Utilitas, fructus.*

(e) Mover] *Excitat.*

(f) Monet] *Monando regit, corrigit, instruit.*

(g) Arbores loq.] *Hinc, & aliunde apparet intercidisse quasdam Phaedri fabulas, nam in iis, quas habemus, nusquam arbores loquuntur locutae. Vide tamen eam fabulam Appendicis.*

(h) Fictis] *Sunt enim verae fabulae, ut & p[ro]d[us] l. ii. §. 5.*

B

F A.

FABULA I.

Lupus & Agnus.

AD rivum eundem Lupus & Agnus venerant
Siti compulsi; superior stabat Lupus;
Longaeque inferior Agnus; cum fame improba
(a) Latro incitatus surgit causam inculcit.

L. Cur, inquit, turbulentam mihi fecisti aquam
Istam bibenti? (b) Laniger contra, timens;

A. Qui possum, quaeso, facere, quod quereris, Lupe?
A te decurrit ad meos hauritus liquor.

Repulsus ille veritatis viribus,

L. Auto hos sex menses, ait, maledixisti mihi.

Respondet Agnus, Equidem natus non eram.

L. Pater, Hercule, tuus, inquit, maledixit mihi.

Atque ita correptum lacerat injusta nece.

Haec propter illos scripta est homines Fabula,
Qui fictis causis innocentes opprimunt.

(a) Latro] *Lupus.*

(b) Laniger] *Agnus.*

FABULA II.

Ranae Regem petentes.

AThenae cum florent aquis legibus,

(a) Procax libertas civitatem miscevit,

Fraenumque solvit pristinum licentia

Nunc conspiratis factionum partibus,

Arcem Tyrannus occupat Pisistratus:

(a) Procax] Interpretatur Servius Petax, plurimum scilicet, & aliarum appetens, suis non contenta.

Cum

Cum

(Non

Omni

Aesop

Ran

Clamo

Qui

Pater

Parvum

Motu,

Hoc m

Forte

Et, ex

Illae t

Lignum

Quod

Alium

Inutilis

Tum m

Corrip

Fugiat

Furtim

Afflictis

Quia no

Malum

Hoc su

(a) Vo

(b) Me

(c) Ai

NE

S

Aesopus

Cum tristem servitutem ficerent Attici,
(Non quia crudelis ille; sed quoniam grave
Omnino insuetis onus) & coepissent queri:
Aesopus talem tum fabellam retulit.

Ranae vagantes fiberis paludibus,
Clamore magno Regem petière a Jove,
Qui dissolutos mores vi compesceret.
Pater Deorum risit, atque illis dedit
Parvum sigillum, missum quod subito vadis
Motu, sonoque, terruit pavidum genus.
Hocmersum limo cum jaceret diutius,
Forte una tacite profert e stagno caput
Et, explorato Rege, cunctas evocat.
Illae timore posito certatim adnatae,
Lignumque supra turba petulans insilit:
Quod cum inquinassent omni contumelia,
Alium rogantes Regem, misere ad Jovem,
Inutilis quoniam esset, qui fuerat datus.
Tum misit illis Hydram, qui dente aspero
Corripere coepit singulas: frustra necem
Fugitant inertes. (a) Vocem praeccludit metus,
Furtim igitur dant (b) Mercurio mandata ad Jovem
Afflictis ut succurrat, Tunc contra Deus;
Quia nolistis vestrum ferre, inquit, bonum,
Malum perferte: Vos quoque, O cives, (c) ait,
Hoc sustinete, majus ne veniat malum.

(a) Vocem praec.] Non ausae sunt palam queri.

(b) Mercurio] Deorum legato & intermuncio.

(c) Ait] Aesopus.

FABULA III.

Graculus superbus.

NE gloriari libeat alienis bonis,
Suoque potius habitu vitam degere,
Aesopus nobis hoc exemplum prodidit.

Tumens inani Graculus superbia,
 Pennas, Pavoni quae deciderant, sustulit,
 Seque exornavit; deinde contemnens suos,
 (a) Immiscuit se Pavonum formoso gregi.
 Illi impudenti pennas eripiunt avi,
 Fugantque rostris. Male malitatus Graculus,
 Redire moerens coepit ad proprium genus:
 A quo repulsus tristem sustinuit notam.
 Tum quidam ex illis quos prius despexerat;
 Contentus nostris si fuisses sedibus,
 Et, quod natura dederat, voluisses pati,
 Nec (b) illam expertus esses contumeliam,
 Nec (b) hanc repulsam tua sentiret calamitas.

(a) Immiscuit] Trisyllabus, nec claudicat versus.

(b) Illam hanc] Illam quam à pavonibus, hanc quam à graculis passus es.

FABULA IV.

Canis carnem ferens.

A Mittit merito proprium, qui alienum adpetit.
 (a) Canis per flumen, carnem dum ferret, natans
 Lympharum in speculo vidit simulacrum suum.
 Aliamque praedam ab alio perferri putans,
 Eripere voluit; verum decepta aviditas
 Et, quem tenebat, ore demisit cibum,
 Nec, quem petebat, adeo potuit attingere.

(a) Canis, &c.] Ordo est, Dum Canis natans per flumen ferret Carnem.

FABULA V.

Vacca, & Capella, Ovis, & Leo.

N Unquam est fidelis cum potente societas.
 Testatur haec fabella propositum meum.
 Vacca, & Capella, & patiens Ovis injuriae,
 Socii fuere cum Leone in saltribus.
 Hi cum cepissent cervum vasti corporis,

Sic est locutus, (a) partibus factis, Leo :
Ego primam tollo, nominor quia Leo :
Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi :
Tum, quia plus valeo, me sequetur tertia :
Malo adficietur, (b) siquis quartam tetigerit.
 Sic totam praedam sola improbitas abstulit.

(a) Partibus factis.] *Diviso in quatuor partes ceruo.*

(b) Siquis.] *Serpentes hominum imitantur hic ferae ; aliter dicendum erat siqua, nam omnia substantiva sunt famini generis.*

FABULA VI.

Ranae ad Solem.

Vicini furis celebres vidit nuptias
 Aetopus, & continuo narrare incipit ;
 Uxorem quondam Sol quum vellet ducere,
 Clamorem Ranae sustulere ad sidera.
 Convicio permotus, quaerit Jupiter
 Causam querelae : quaedam tum (a) stagni incola,
 Nunc, inquit, omnes (b) unus exurit lacus,
 Cogitque miseris arida sede emori :
 Quidnam futurum est, si crearit liberos ?

(a) Stagni incola] *Rana.*

(b) Unus Sol.

FABULA VII.

(a) *Vulpes ad Personam Tragicam.*

Personam Tragicam forte vulpes viderat,
O quanta species, inquit, cerebrum non habet ?
 Hoc illis dictum est, quibus honorem, & gloriam
 Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.

(a) Vulpes] *M. S. Vulpis.*

FABULA VIII.

Lupus & Gruis.

QUI (a) pretium meriti ab improbis desiderat,
 Bis peccat; primum quoniam indignos adjuvat,

(a) Pretium] *Præmium, Mercedem.*

Impune abire deinde quia jam non potest.

Os devoratum fauce cum haereret Lupi,
 Magno dolore victus coepit singulos
 Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
 Tandem persuasa est jurejurando (b) Gruis,
 Gulacque credens colli longitudinem,
 (c) Periculosam fecit medicinam Lupo;
 Pro quo quum facto flagitaret praemium,
*Ingrata es, inquit, ore quae nostro caput
 Incolume abstuleris, & mercedem postulas.*

(b) Gruis] *Contrahe* grui.

(c) Periculosam] *Sibi* se.

FABULA IX.

Passer ad Leporem consiliator.

Sibi non cavere, & alijs consilium dare
 Stultum esse, paucis ostendamus versibus.
 Oppressum ab Aquila, fletus dentem graves,
 Leporem objurgabat Passer: *Ubi pernicitas
 Nota, inquit, illa est? quid ita cessarunt pedes?*
 Dum loquitur, ipsum Accipiter nec opium rapit,
 Questuque vano clamitantem interficit.
 Lepus semianimus, mortis in solatio:
*Qui modo securus nostra irridebas mala,
 Simili querela fata deploras tua.*

FABULA X.

Lupus & Vulpes, Judice Simio.

Quicumque turpi fraude semel innouit,
 Etiam si verum dicit, amittit fidem.
 Hoc attestatur brevis Aesopi fabula.
 Lupus arguebat vulpem furti (a) criminis

(a) Crimine] *Sabini* de.

Negabat

Negat

Tunc

Uterq

Dixi

(c) 7

(d) 7

(b) 1

(c) 7

(d) 7

V

Ver

Conte

Ut in

Fugie

Clame

Novo

Quae

Leoni

Qui,

Jubet

A. Qu

L. In

Animi

(a)

(b)

V

PA

lu

an

for

(c)

Negabat illa se esse culpae (b) proximam.

Tunc iudex inter illos sedit Simius:

Uterque causam cum perorasset suam,

Dixisse fertur Simius sententiam:

(c) Tu non videris perdidisse, quod petis.

(d) Te credo furtivuisse, quod pulere negas.

(b) Proximam] Cic. dixit affinem culpae.

(c) Tu] Lupus.

(d) Te] Vulpem.

FABULA XI.

Asinus & Leo venantes.

Virtutis expers, verbis jactans gloriam,
(a) Ignotos fallit; notis est derisui.

Venati, Asello comire, cum vellet Leo,

Contextit illum frutice, & admonuit simul.

Ut insueta voce terreret feras;

Fugientes ipse ut exciperet. Hic (b) auritulus

Clamorem subito tollit totis viribus,

Novoque turbat bestias miraculo:

Quae, dum paventes exitus notos petunt,

Leonis (c) adfliguntur horrendo impetu.

Qui, postquam caede fessus est, Asinum evocat,

Jubetque vocem premere: tunc ille insolens,

A. Qualis tibi videtur opera haec vocis meae?

L. Insignis, inquit, sic, ut nisi nossem tuum

Animum, genusque, simili fugissem metu.

(a) Ignotos] i. e. quos cum non norant.

(b) Auritulus] debili est vulgata lectio. Hic auriculas clamore tollit. Veram lectiorem reposui, qua versui integritas, sententiae pondus, Phaedro suas delicias redduntur: en tibi passim pro agno laniger pro lupo latro, pro ovis bidens, pro cervo aut leone feras, ita pro asino auritulus, sic Ovid. Amor. II. El. 7. v. 33. Auritus miserandus fortis asellus.

(c) Adfligit] Al. afficiuntur.

FABULA XII.

Cervus ad fontem.

Laudatis utiliora, quæ contemseris.
Sæpe invenire hæc (a) adserit narratio.

Ad fontem Cervus cum bibisset, restitit,
Et in liquore vidit effigiem suam:
Ibidum ramosâ mirans laudat cornua,
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantûm subito vocibus conterritus,
Per campum fugere coepit, & cursu levi
Canes elusit. Sylva tum excepit (b) ferum,
In qua retentis impeditus cornibus
Lacerari coepit moribus sævis canum.
Tunc moriens vocem hanc edidisse dicitur,
*O me infelicem! qui nunc demum intelligo,
Ut illa mihi profuerint, quæ despexeram;
Et quæ laudaram, quantum luctus habuerint.*

(a) Afferit] *Al. exerit.*(b) Ferum] *Cervum.*

FABULA XIII.

Vulpes & Corvus.

Qui se laudari gaudet verbis subdolis,
Sera dat poenas turpes, poenitentia.
Cum de fenestra corvus raptum caseum
(a) Comesse vellet, celsa residens arbore:
Hunc vidit vulpes: dehinc sic occoept loqui:
*O qui tuarum, Corve, pennarum est nitor!
Quantum decoris corpore, & vultu geris!
Si vocem haberes, nulla prior ales foret.
At ille stultus, dum vult vocem ostendere,*

(a) Comesse] *Comedero.*

Emisit

Emisit ore caseum; quem celeriter
Dolosa vulpes avidis rapuit dentibus.
Tum demum ingemuit corvi deceptus stupor.

(b) *Hac re probatur, quantum ingenium valet :
Virtute semper praevalet sapientia.*

(b) *Hac re probatur, &c.] Hos duos versus non tam suspectos reddunt, quam supposititios probant. 1. Quod parum Latine dici videatur probatur quantum valet pro valeat. Virtute praevalet pro Virtuti. 2. Quod rō valet inconcinne sequatur praevalet. 3. Quod etsi sapientia Vulpi, non tamen Corvo Virtus tribui possit. Qua enim in hac re Corvi Virtus? 4. Quod vultiss. Cod. Wissenburgensis non agnoscit. 5. Quod non sit verum Sapientiam, i. e. Astutiam virtuti semper praevalere. 6. Quod non sit moris Phaed. quo sua fabula pertineant bisariam docere, & in diversam sententiam.*

FABULA XIV.

Ex Sutore Medicus.

Malus cum Sutor, inopia deperditus,
Medicinam ignoto facere coepisset loco,
Et venditaret falso antidorum nomine,
Verbosis adquivivit sibi famam strophis.
Hic, cum (a) jaceret morbo confectus gravi
Rex urbis, ejus experiundi gratia
Scyphum poposcit: fusa dein simulans aqua
Antidoto miscere illius se toxicum,
Hoc bibere jussit ipsum, posito praemio.
Timore mortis ille tum confessus est
Non artis ulla medicum se (b) prudentia,
Verum stupore vulgi factum nobilem.
Rex, advocatā concione, hæc addidit:
Quantae putatis esse vos dementiae,

(a) *Jaceret] Quis? Rex? an Medicus? non convenit interpretibus inter se. Ego prius puto.*

(b) *Prudentia] Intelligentia, scientia.*

Qui

Qui capita vestra non dubitatis credere,
Cui calceandos nemo commisit pedes?

Hoc pessimere vere ad illos dixerim,

(c) Quorum stulticia quæstus impudentiae est.

(c) Quorum &c.] i. e. quorum ex ignorantia lucrum provenit impudentibus.

FABULA XV.

Asinus ad Senem Pastorem.

IN Principatu commutando sepius

Nil præter Domini nomen mutant pauperes.

Id esse verum parva hæc fabella indicat:

Asellum in prato timidus pascebat senex;

Is hostium clamore subito territus

Suadebat Asino fugere, ne posset capi.

At ille lentus, Quæso, num binas mihi

Clitellas impositurum victorem putas?

Senex negavit. Ergo quid refert mea

Cui serviam, clitellas dum portem meas?

FABULA XVI.

Ovis, Cervus & Lupus.

Fraudator nomen cum locat sponso improbo,
Non rem expedire, sed mala (a) ridere expetit.

Ovem rogavit Cervus modicum tritici,

Lupo sponse: at (b) illa, præmetuens dolum:

Rapere atque abire semper assuevit Lupus;

(c) Tu de conspectu fugere veloci impetu;

Ubi vos requiram, cum dies advenerit?

(a) Ridere] *Al. videre.*

(b) Illa] *Subint. respondit.*

(c) Tu] *O Cerva.*

FABULA XVII.

Ovis, Canis, & Lupus.

Solent mendaces luere poenas (a) maleficii.

Calumniator ab Ove cum peteret Canis,

Quem commodasse pacem se contenderet:

Lupus citatus testis, Non unum modò

Deberi dixit, verum affirmavit decem.

Ovis damnata falso testimonio,

Quod non debebat, solvit. Post paucos dies

(b) Bidens jacentem in fovea conspexit Lupum:

Haec, inquit, merces fraudis a Superis datur.

(a) Maleficii] *Legem malefici ductus in unam linguam contraxit et peculū.*

(b) Bidens] *Ovis.*

FABULA XVIII.

Mulier Parturiens.

Nemo libenter recolat, qui laesit, locum.

Instante partu, mulier, peractis mensibus,

Humi jacebat, flebiles gemitus ciens.

Vir est hortatus, corpus lecto reciperet,

Onus naturae melius quo deponeret.

Minime, inquit, illo posse confido loco.

Malum finiri quo conceptum est initio.

FABULA XIX.

Canis Parturiens.

Habent insidias hominis blanditiae mali,

Quas ut vitemus, versus subjecti monent.

Canis parturiens cum rogasset alteram,

Ut foetum in ejus tugurio reponeret,

Facile impetravit. Dein reposcenti locum

Preces admovit, tempus exorans breve,

Dum firmiores posset canes ducere.

Hoc quoque consumto, flagitare validius

Cubile

Cubile (a) coepit. Si mihi, & turbae meae
Par, Inquit, esse potueris, cedam loco.

(a) Coepit.] *Altera scilicet.*

FABULA XX.

Canes Famelici.

STultum consilium non modo effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales devocat.

Corium depressum in fluvio viderunt canes.
Id ut comesse extractum possent facilius,
Aquam coepere ebibere; sed rupti prius
Periere, quam, quod petierant, contingerent.

FABULA XXI.

Leo Senex, Aper, Taurus & Asinus.

QUicumque amisit dignitatem pristinam,
Ignavis etiam jocus est, in (a) casu gravi.

(b) Defectus annis, & desertus viribus

Leo cum jaceret, spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicavit istu (c) veterem injuriam.
Infestis Taurus mox confodit cornibus
Hostile corpus; Asinus ut vidit ferum
Impune laedi, calcibus frontem (d) extudit:
At ille expirans, *Fortes indigne tuli*
Mihi insultare; tē, (e) naturae dedecus,
Quod ferre cogor, certe bis videor mori.

(a) Casu.] *Calamitate in quam ceciderat:*

(b) Defectus an.] *Qui prae senio defecti.*

(c) Veterem inj.] *Quam olim ei insulerat Leo.*

(d) Extudit.] *Al. evertit.*

(e) Nat. ded.] *Quo creando natura non laudat, sed dedecus per artem.*

FABULA XXII.

Mustela & Homo.

Mustela ab homine presa, cum instantem necem
 Effugere veller, *M. Quaesio*, inquit, parce mi,
 qua tibi molestis muribus purgo domum.
 Respondit ille, *H. Faceres si causa mea,*
gratum esset, & dedissem veniam (a) supplici:
 Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis,
 quas sunt rosuri, simul & ipsos devores,
 soli imputare vanum beneficium mihi:
 atque ira locutus, improbam leto dedit.
 Hoc in se dictum debent illi agnoscere,
 quorum privata servit utilitas sibi,
 et meritum inane jactant (b) imprudentibus.

(a) Supplici] Qui suppliciter oras.

(b) Imprud.] Simplicibus, quibus facile imponitur.

FABULA XXIII.

Canis Fidelis.

Repente liberalis, stultis gratus est,
 Verum peritis irritos tendit dolos.
 Nocturnus cum Fur panem misisset cani,
 Objecto tentans an cibo posset capi:
C. Heus, inquit, linguam vis meam praecludere,
 Ne latrem pro re domini: multum falleris,
 Namque ista subita me jubet benignitas
 Vigilare, facias ne mea culpa lucrum.

F A.

FABULA XXIV.

Rana rupta.

INops, potentem dum vult militari, perit.
 In prato quodam Rana conspexit Bovem,
 Et tacta invidia tantae magnitudinis
 Rugosam inflavit pellem; cum natos suos
 Interrogavit an Bove esset laetior.
 Illi negarunt. Rursus incendit cutem
 Majore nisu, & simili quaesivit modo,
 (a) Quis major esset; illi dixerunt, Bovem.
 Novissime indignata, dum vult validius
 Inflare sese, rupto jacuit corpore.

(a) Quis) *Vide notam ad fabulam V. supra.*

FABULA XXV.

Canis & Crocodilus.

Consilia qui dant prava cantis hominibus,
 Et perdunt operam, & deridentur turpiter.
 Canes currentes bibere in Nilo flumine,
 A Crocodilis ne rapiantur, traditam est.
 Igitur ut currens bibere coepisset Canis:
 Sic Crocodilus (a) quam libet lambe otio,
 Ascede, posa leniter; noli dalos;
 Inquit, veteri. At ille; Faciam mebercule;
 Nisi esse scierem carnis te cupidum meae.

(a) Quam libet) *Quantum libet.*

FABULA XXVI.

Vulpes & Ciconia.

Nulli nocendum: si quis vero laeserit,
 Multandum simili jure tabella admonet.
 Vulpes ad coenam dicitur Ciconiam

prior invitasse, & illi in patina liquidam
posuisse sorbitionem, quam nullo modo
gustare esuriens potuerit Ciconia.

Quae vulpem cum (a) revocasset, intrito cibo
plenam lagenam posuit; huic rostrum inferens
satiatur ipsa, & torquet convivam fame.

Quae cum lagenae collum frustra lamberet,
peregrinam sic locutam volucrem accepimus;

Sua quisque exempla debes aequo animo pati.

(a) Revocasset] *Vicissim vocasset.*

FABULA XXVII.

Canis, Thesaurus, & Vulturius.

HAec res, avaris esse conveniens potest,
Et qui, humiles nati, dici locupletes student.

Humana effodiens ossa Thesaurum Canis
invenit, &, violavit quia (a) Manes Deos,
injecta est illi divitiarum cupiditas,
Poenas ut sanctae religioni penderet.

Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi
fame est consumptus: quem stans Vulturius super
fertur locutus: *O canis merito jaces,*
Qui concupisti subito regales opes,
Trivio conceptus & educatus Stercore.

(a) Manes] *Animas mortuorum, quas violari credebantur, turba-
ta offitium quiesce.*

FABULA XXVIII.

Vulpes & Aquila.

Quamvis sublimes, debent humiles metuere;
Vindicta docili quia patet solertiae.

Vulpinos catulos Aquila quondam sustulit,
Nidoque posuit pullis, escam ut caperent.
Hanc persecuta mater orare incipit,

Ne tantum miserae luctum importares sibi.
Contempsit illa, tuta quippe ipso loco.

Vulpes

Vulpes ab ara rapuit ardentem facem,
Totamque flammis arborem circumdedit,
Hosti dolorem damno miscens (a) sanguinis.
Aquila, ut periculo mortis eriperet suos,
Incolumes natos supplex vulpi tradidit.

(a) Sanguinis] *Prolis.*

FABULA XXIX.

Asinus irridens Aprum.

Plerunque stulti, risum dum captant levem,
Gravi distringunt alios contumelia,
Et sibi nocivum concitant periculum.

Asellus, Apro cum fuisset obvius,
Salve, inquit, frater. Ille indignans repudiat
Officium, & quaerit, cur sic mentiri velit.
Asinus demisso pene; *Si similem negas*
Tibi me esse, certe simile est hoc rostro tuo.
Aper cum veller facere generosum imperum,
Repressit iram; & (a) *Facilis vindicta est mihi,*
Sed inquinari nolo (b) *ignavo sanguine.*

(a) Facilis] *Subint. dixit.*

(b) Ignavo] *Ignavi & imbellis asini.*

FABULA XXX.

Rana metuentes Taurorum praelia.

Humiles laborant, ubi potentes dissident.
Rana in palude pugnam Taurorum intruens,
Hæu, quanta nobis instat perniciēs? ait.
Interrogato ab alia cur hoc diceret,
De principatu (a) cum illi certarent gregis,
Longeque ab illis degerent vitam Boves.
(b) *Natio ait separata, ac d. versum est genus.*

(a) Cum illi certarent] *Melius cum decertarent.*

(b) Natio ait separata] *Ratio esto separ. ait. Wale.*

Sed

*Sed, pulsus regno nemoris qui profugerit,
Paludis in secreta veniet latibula,
Et procubatas obtaret duro pede;
Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet.*

FABULA XXXI.

MILVUS ET COLUMBAE.

Milvus & Columbae.

Qui se committit homini tutandum improbo,
Auxilia dum requirit, exitum invenit.
Columbae, saepe cum fugissent (a) Miluū,
Et celeritate pennae vitassent necem,
(b) Consilium (c) raptor vertit in fallaciam.
Et (d) genus inerme tali decepit dolo:
Quare sollicitum potius aevum ducitis,
Quam regem me creatis, isto foedere,
Qui vos ab omni tutas praestem injuria?
Columbae credentes tradunt sese Miluo;
Qui regnum adeptus coepit vesci (e) singulas,
Et exercere imperium saevis unguibus.
Tunc de (f) reliquis una: Merito plectimur.

(a) Miluū] Per d'ulpiū ex Milvus. *Nihil est Milvus.*

(b) Consilium] Ingenii vim.

(c) Raptor] Milvus.

(d) Genus inerme] Columbae imbelles;

(e) Singulas] Alias post alias.

(f) Reliquis] Quatuor syllabarum.

LIBER II.

AUCTOR.

Prologus

Exemplis (a) continetur (b) Aesopi genus,
Nec aliud quicquam per fabellas quaeritur,
Quam corrigatur error ut mortalium,
Acuatque sese diligens industria.

Quicunque fuerit ergo narrandi locus,
Dum capiat aurem, & (c) servet propositum suum,
Re commendatur, non auctoris nomine.

Equidem omni cura morem servabo (d) Senis:

Sed si libuerit aliquid interponere

Dictorum, sensus ut delectet varietas;

Bonas in partes, Lector, accipias velim.

Sic ista tibi rependet brevis gratiam,

Cujus verbosa ne fit commendatio,

Attende cur negare cupidis debeas;

Modestis etiam offerre, quod non petierint.

(a) Continetur] Constat & definitur.

(b) Aesopi genus] Ita Præf. f. 5. Usus veruſto genere, ſed rebus novis, i. e. Sermocinandi & docendi ratio, quam tenuit Aesopus, infra dicit morem Senis.

(c) Servet prop. suum] Dum inservias corrigendis, per exempla, hominum erroribus.

(d) Senis] Aesopi.

F A B U L A I.

Juvenius, Leo, & Paedator.

Super Juvenium stabat dejectum Leo :
 Praedator intervenit partem postulans :
Darem, inquit, nisi soleres per te sumere :
 Et improbum rejecit. Forte innoxius
 Viator est deductus in eundem locum,
 Peroque viso retulit retro pedem.
 Cui placidus ille, *Non est quod timeas, ait,*
Et, quae debetur pars tuae modestiae.
Audacter tolle; tunc diviso tergo,
 Silvas petivit, homini ut accessum daret.

Exemplum egregium prorsus & laudabile !
 Verum est (a) aviditas dives, & pauper (b) pudor.

(a) Aviditas] *Pro Avidi.*

(b) Pudor] *Pro pudentes, modesti. Tropus Phaedro frequentatus,*
ut quaestus est impudentiae pro impudentibus, &c.

F A B U L A II.

Repente calvus.

A Foeminis uterunque spoliari viros,
 (a) Ament, amentur, nempe exemplis discimus.
 Aetatis mediae (b) quendam mulier non rudis
 (b) Tenebat, (c) annos celans elegantia.
 Animosque ejusdem pulchra juvenis ceperat.
 Ambae videri dum volunt illi pares,
 Capillos homini legere coepere invicem.
 (d) Qui se putarat (e) pingi cura mulierum,

(a) Ament, amentur] *Pro sive ament, sive amentur, foeminae.*

(b) Quendam tenebat] *Ita Prascius, probante Scheffero. Videres*
quaedam tenebat, ex MS. quaedam lineola super scripta.
Mutavit Rigaltius in cuidam.

(c) Annos celans] *Nam anus erat.*

(d) Qui se putarat] *Al. utis se putaret.*

(e) Pingi] *Ornari.*

Calvus repente factus est. Nam funditus
(f) Canos puella, nigros anus evellerat.

(f) Canos] *Subint. capillos.*

FABULA III.

Aesopus ad quemdam de successu improborum.

L Aceratus quidam morsu vementis Canis
Tinctum (a) cruore panem misit (b) malefico,
Audierat esse quod remedium vulneris.
Tunc sic Aesopus: Noli coram pluribus
Hoc facere canibus, ne nos vivos devorent,
Cum scierint esse tale culpa praemium.

Successus improborum (c) plures allicit.

(a) Cruore] *Suo.*

(b) Malefico] *Canis.*

(c) Plures] *Improbos.*

FABULA IV.

Aquila, Feles, & Aper.

Aquila in sublimi quercu nidum fecerat:
Feles cavernam nata in (a) media pepererat.
Sus nemoris cultrix foetum ad imam posuerat.
Tum fortuitum feles contubernium
Fraude, & scelestâ sic everrit malitia.
Ad nidum scandit (b) volucris: Pernicies, ait,
Tibi paratur, forsân & miserae mihi.
Nam fodere terram quod vides quotidie
(c) Aprum insidiosum, quercum vult evertere.
Ut nostram in plano facile progeniem opprimat.
Terrore (d) effuso, & perturbatis sensibus,

(a) Media] *Quercu.*

(b) Volucris] *Aquilae.*

(c) Aprum insidiosum] *Obs. pro sue foemina.*

(d) Effuso] *Relius offuso, Liv. l. 28. c. 29. Terror oculis au-*
r. busque est offusus.

(e) De-

(e) De
Magno,
Nam sin
Aquila
Hunc q
Dolosa
Inde ev
Ubi esca
Pavorem
Ruinam
Aper ra
Quid mu
Felisque
Quanto
Documen

(e) Dere

EST
Trep
Gratis an
Sibi mol
Hanc em
Vera tab
Caesar
In Misen
Quae (b)
Prospecta
Ex alticin

(a) Arde
(b) Mon
(c) Prosp
(d) Arrie
datur,

(e) Derepit ad cubile fetosae suis;
 Magno, inquit, in periculo sunt nati tui,
 Nam simul exieris pastum cum tenero grege,
 Aquila est parata rapere porcellos tibi.
 Hunc quoque timore postquam complevit locum,
 Dolosa tuto condidit sese cavo.
 Inde evagata noctu suspensio pede,
 Ubi esca se replevit & prolem suam,
 Pavorem simulans prospicit toto die.
 Ruinam metuens Aquila ramis desidet:
 Aper rapinam vitans non prodit foras.
 Quid multa? inedia sunt consumti cum suis,
 Felisque catulis largam prae buerunt dapem.
 Quantum homo bilinguis saepe concinnet mali,
 Documentum habere stulta credulitas potest.

(e) Derepit] *Al. Direpit.*

FABULA V.

Tiberius Caesar ad Atriensem.

EST (a) Ardelionum quaedam Romae natio
 Trepide concursans, occupata in otio,
 Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
 Sibi molesta, & aliis odiosissima.
 Hanc emendare, si tamen possum, volo
 Vera tabella: est operae pretium attendere.
 Caesar Tiberius cum petens Neapolim
 In Misenensem villam venisset suam:
 Quae (b) monte summo posita Luculli manu
 prospectat Siculum, & (c) prospicit Tuscum mare:
 Ex alticinctis unus (d) Atrienfibus,

(a) Ardelionum] *Qui ardentes omnibus negotiis se immiscant.*

(b) Monte] *Miseno.*

(c) Prospicit] *Melius respicit.*

(d) Atrienfibus] *Atrienfes servi sunt, quibus atrii cura deman-*
datur.

Cui tunica ab humeris lineo (e) Pelusio
 Erat destrieta, cirris dependentibus,
 Perambulante laeta Domino (f) viridaria.
 (g) Alveolo coepit (h) ligneo conspergere
 Humum aestuantem, come officium iactans,
 Sed derideretur. Inde notis flexibus
 Praecurrat alium in xystum sedans pulverem.
 Agnoscit hominem Caesar, remque intelligit,
 (i) Id ut (k) putavit esse nescio quid boni:
 Heus, inquit Dominus, ille enimvero adfiliat
 (l) Donationis alacer certae gaudio,
 Tum sic (m) jocata est tanti majestas Ducis;
 (n) Non multum egisti. Et opera nequaquam perit,
 Multo majoris (o) alapae (p) mecum veniunt.

(e) Pelusio] *Pelusios, Aegyptiaci. A Sada.*

(f) Viridaria] *Salmasius & Gronov. legunt viridia.*

(g) Alveolo lig.] *A wooden Scoop.*

(h) Ligneo] *Al. lineo, al. linteo.*

(i) Putavit] *Arriensis.*

(k) Id ut putavit

(l) Donationis

(m) Non multum

(n) Jocata] *W. Lacuta.*

(o) Alapae] *Fuit alapa signum datae libertatis. Focus ex ambiguitate.*

(p) Mecum] *Domini meae, meae meae.*

F A B U L A VI.

Aquila & Cornix.

Contra potentes nemo est munitus satis;
 Si vero accessit consiliator maleficus,
 Vis & nequitia quicquid oppugnant, ruit.

Aquila in sublime sustulit testudinem:
 Quae cum abdidisset cornu corpus domo,
 Nec ullo pacto laedi posset condita.

Venit per auras Cornix, & (a) propter volans:

C. Optimam sane praedam rapuisti unguitibus:

(a) Propter] *Prope, iuxta Aquilam se.*

Sed

Sed ni

Gravi

Promi

Altis a

Qua c

Induct

Simul

Sic,

Impar

(b) C

(c) Q

M

Alter

Ille (b

Clarum

Comes

Subito

Interqu

Diripi

Spoliat

Equide

Nam b

Hoc

Magna

(a) F

(b) T

(c) T

*Sed nisi monstraro, quid sit faciundum tibi,
Gravi nequicquam te lassabis pondere.
Promissa parte, suadet ut scopulum super
Altis ab astris duram inlidat (b) corticem,
Qua comminuta, facile vescatur cibo.
Inducta verbis Aquila monitis paruit,
Simul & magistrae large divinit dapem.*

*Sic, tuta (c) quae naturae fuerat munere,
Impar duabus occidit tristi nece.*

(b) Corticem] *Cornu domum, testam.*

(c) Quae] *Testudo.*

FABULA VII.

Muli duo de Latronibus.

Muli gravati sarcinis ibant duo;
Unus ferebat (a) fiscos cum pecunia;
Alter tumentes multo saccos hordeo.
Ille (b) onere dives, celsa cervice eminens,
Clarumque collo jactans tincinnabulum:
Comes quieto sequitur & placido gradu.
Subito latrones ex insidiis advolant,
Interque caedem ferro Mulum (c) consistant.
Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur casus cum fletu suos,
Equidem, inquit alter, me contemptum gaudeo;
Nam nil attisi, nec sum laesus vulnere.

*Hoc argumento tuta est hominum tenuitas;
Magnae periculo sunt opes obnoxiae.*

(a) Fiscos] *Corbes, sparros.*

(b) Ibat sc.

(c) Consistant] *Ab, trusitane. Quid si trusitane.*

FABULA VII.

Cervus ad Boves.

Cervus nemorosis excitatus latibulis,
 Ut venatorum fingeret instantem necem,
 Caeco timore proximam villam (a) petit,
 Et opportuno se bovili condidit.
 Hic bos latenti: B. Quidnam voluisti tibi,
 Infelix, ultro qui ad necem cucurreris,
 Hominumque testis, spiritum commiseris?
 At ille supplex: C. Vas modo, inquit, parcite;
 Occasione rursus erumpam data.
 Spatium diei noctis excipiunt vices;
 Frondem bubulus adfert, nec ideo videt.
 Eunt subinde, & redeunt omnes rustici;
 Nemo animadvertit. Transiit etiam (b) villicus;
 Nec ille quicquam sentit. Tum gaudens ferus
 Bobus quietis agere caepit gratias, ollos sup. dolo
 Hospitium adverso quod praestiterint tempore,
 Respondit unus: B. Salvum te cupimus quidem;
 Sed ille, qui oculos centum habet, si venerit,
 Magno in periculo vita (c) vertetur tua.
 Haec inter, ipse Dominus a coena redit:
 Et quia (d) corruptos viderat nuper boves,
 Accedit ad praesepe: D. Cur frondis parum est?
 Stramenta defunt. Tollere haec uranes
 Quantum est laboris? Dum scrutatur singula,
 Cervi quoque alta est conspicatus cornua,
 Quem convocata jubet occidi familia,
 Praedamque tollit. Haec significat fabula
 Dominum videre plurimum in rebus suis.

(a) Petit] Pro petiit.

(b) Villicus] Princeps servus, qui totius villae curam agebat.

(c) Vertetur] Versatur, al.

(d) Corruptos] Macie confectos servorum negligentia.

A s
 Patere
 Nec ge

Quo
 Ne. fol
 Nec ha
 Quod
 Plures
 Si livo
 Non ta
 Si nost
 Et arte
 Omnen
 Sin au
 (c) Sin
 Nec qu
 Fatale
 Donec

(a) A
 (b) Q
 (c) L
 (d) A
 : (a) Si
 (f)
 (g) C

A U C T O R.

Invidia virtutis Comes.

AEsopo ingentem statuam posuere Attici,
 Servumque collocarunt aeterna in basi;
 Patere honoris scirent ut cuncti viam,
 Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.

Quoniam occuparat (a) alter, ne primas forem;
 Ne solus esset, studui, (b) quod superfuit.
 Nec hæc invidia, verum est aemulatio.
 Quod si labori faverit (c) Latium meo,
 Plures habebit, quos opponit Graeciae.
 Si livor obrectare curam voluerit,
 Non tamen eripiet laudis conscientiam.
 Si nostrum studium ad aures pervenit tuas,
 Ex arte fictas animus sentit fabulas.
 Omnem querelam submovit felicitas;
 Sin autem; (d) ac illis doctus occurrit labor.
 (c) Sinistra quos in lucem natura extulit,
 Nec quicquam (f) possunt, nisi meliores carpere;
 Fatale exitium corde durato feram,
 Donec fortunam (g) criminis pudeat sui.

(a) Alter] *Aesopus.*(b) Quod superfuit] *Quod solum jam relictum est.*(c) Latium] *Romani.*(d) Ac illis] *Al. doctus illis.*(e) Sinistra] *Maligna.*(f) Possunt] *Ecce sc.*(g) Criminis] *Quas me bene meritum sic abjecerit.*

LIBER III.

PROLOGUS.

Phædrus ad Eurychem.

Phædri libellos legere si desideras,
 Vaces oportet, Euryche, a negotiis,
 Ut liber animus sentiat vim carminis.
Verum, inquit, dandi non est ingenium (a) tuum,
 (b) *Momentum ut horæ pereat officii mei.*
 Non ergo causa est manibus id tangi tuis,
 Quod occupatis auribus non convenit.
 Fortasse dices: *aliquæ venient feriae,*
Quæ me soluto pectore ad studium vocent.
 Legesne, quæso, potius viles hæcnias,
 Impendas curam quam rei domesticæ.
 (c) Reddas amicis tempora, uxori vaces,
 Animum relaxes, otium des corpori,
 Ut adsuetam fortius præstes (d) vicem?
 Mutandum tibi propositum est, & vitæ genus,
 Intrare si musarum limen cogitas,
 Ego, quem Pierio mater enixa est iugo,
 In quo Tonanti sancta Mnemosyne Jovi,
 (e) Foecunda novies Artium peperit chorum,
 Quamvis in ipsa natus sim pene Ichola,

(a) Tuum] O Phædre.

(b) Momentum, ut, &c.] *Aiunt hic velle dici horam officii, deinde momentum horæ officii, denique momentum horæ officii perit. Non temere crediderim. Concinnius erit officio, meo, aut officium meum.*(c) Reddas amicis, &c.] *Officia amicis debita in ipsorum vel negotiis, vel periculis.*(d) Vicem] *Officia redeuntia.*(e) Foecunda novies] *Nam uno partu novem peperit musas.*

Curam

Et (g)

Fastid

(h). Q

Exagg

Docto

Sed j

Ad re

Libru

Honor

Quem

Habet

Nunc

Brevi

Quia,

Affect

Calum

Ego i

Et co

In cal

Quod

Si res

Dignu

Nec h

Suspici

Et rap

(f)

(g) I

im

(h) A

(i) S

ill

(k) J

(l) I

(m)

(n)

Curamque (f) habendi penitus corde eraserim,
 Et (g) laude invita in hanc vitam incubuerim,
 Fastidiose tamen in coetum recipior.

(h) Quid credis illi accidere, qui magnas opes
 Exaggerare quaerit omni vigilia,
 Docto labori dulce praeponeus luerum?

Sed jam quodcumque fueris (ut dixit Sinon
 Ad regem cum Dardaniae perductus foret)

Librum exarabo tertium Aesopi (i) stylo,
 Honori & meritis dedicans illum tuis:

Quem si leges, laetabor: sin autem minus,
 Habebunt certe quo se oblectent posteri.

Nunc Fabularum cur sit invenum genus,
 Brevi docebo. (k) Servitus obnoxia

Quia, quae volebat, non audebat dicere,
 Affectus proprios in fabellas transtulit,

Calumniamque fictis (l) elusit jocis.

Ego illius porro semita feci viam,

Et cogitavi plura quam reliqueram.

In calamitatem deligens quaedam meam,

Quod si accusator (m) alius Sejano foret,

Si testis alius, iudex alius denique,

Dignum faterer esse me tantis malis,

Nec his dolorem delinirem (n) remediis.

Suspicionem si quis errabit sua,

Et rapiet ad se, quod erat commune omnium.

(f) Habendi] Divitiarum sc.

(g) Laude invita] Ita dicimus invita Mineron, Delia, brata vel invita, i. e. non favente.

(h) Quid cred.] Si ego aegro, & cum aliorum fastidia, in Do-
 ctorumque Poetarum numerum recipior, ille certe respicietur.

(i) Stylo] An Aesopi stylo? an exarabo stylo? hoc Schreff. alius
 illud putat.

(k) Servitus] Pro servus, qualis fuit Aesopus, qualis Phaedrus.

(l) Elusit] Amovit: amolitus est, effugit.

(m) Alius Sejano] Subint. a. Si bonus, aut haustus.

(n) His remediis] Scribendis fabulis.

Stulte nudabit animi conscientiam.
 Huic excusatum me velim nihilominus:
 Neque enim notare (a) singulos mens est mihi,
 Verum ipsam vitam, & mores hominum ostendere.
 Rem me professum dicit fors aliquis gravem,
 Si Phryx Aescopus potuit, Anacharsis Scythæ
 Aeternam famam, (p) condere ingenio suo,
 Ego, literatae (q) qui sum propior Graeciae,
 Cur somno inertis deseram patriæ decus?
 Threissa cum gens numeret auctores suos,
 Linoque Apollo sit parens, Musa Orphæo,
 Qui saxa cantu movit, & domuit feras,
 (r) Hebrique tenuit imperus dulci mora.
 Ergo hinc abesto, (s) livor, ne frustra gemas:
 Quoniam mihi sollemnis debetur gloria.

Induxi te ad legendum: sincerum mihi
 Candore noto reddas iudicium, peto.

(a) Singulos] Hunc, aut illum.

(p) Condere] Sibi concillare.

(q) Qui sum propior] Vipera Torax.

(r) Hebrique] W. Erabique.

(s) Livor] Invidia.

FABULA I.

Anus ad epotam amphoram.

ANUS jacere vidit epotam amphoram,
 Adhuc Falerna facce (&) resta nobili,
 Odorem quæ jucundum late spargeret:
 Hunc postquam totis avida traxit naribus:
O suavis anima! (a) *qualem te dicam bonam*
Antehac fuisse, tales cum sint reliquiae?

Hoc quo pertineat, dicet, (b) qui me noverit.

(a) *Qualem te dicam bonam*] *Parum Latine. Quale in te dicam bonum, Gronov.*

(b) *Qui me*] *sem languidum senex, olim bonum.*

F. A.

Sole
 Par
 Videre
 (a) Al
 Peritur
 Misere
 Nox in
 Quasi i
 At illa
 Veloci
 Et in
 Paucis
 Pecus
 Et cum
 Tum si
 Damnu
 At illa
 Qui pa
 Illis r

(a) A
 u
 o
 c
 p
 la

(b) S

(a) U
 Notef
 Hal

(a) 1
 (b)

FABULA II.

Panthera & Pastores.

Solet a despectis par referri gratia.

Panthera imprudens olim in foveam decidit :

Videre agrestes: alii fustes congerunt,

(a) Alii onerant saxis: quidam contra miseriti.

Periturae quippe, quamvis nemo laederet,

Misere panem, ut sustineret (b) Spiritum.

Nox insculta est, abeunt securi domum,

Quasi inventuri mortuam postridie.

At illa vires ut refecit languidas,

Veloci saltu fovea sese liberat,

Et in cubile concito properat gradu.

Paucis diebus interpositis, provolat,

Pecus trucidat, ipsos pastores necat,

Et cuncta vastans saevit irato imperu.

Tum sibi timentes, qui ferae perpercerant,

Damnum haud recusant, tantum pro vita rogant.

At illa, *Memini qui me saxo petierint,*

Qui panem dederint. Nos timere abssistite,

Illis revertor hostis, qui me laeserant.

- (a) Alii] *al-jō-nē* Doct. I cum sequente vocali saepe coalescit in unam syllabam; ut in *ariete*, *abiete*, principium, consilium; omnia, apud Horat. & Virgil. quod quoties sit, syllaba praecedens in consona desinens sit longa positione. Hi c multa apud Phaedrum expedire potes, in quibus de numeris frustra laborant viri etiam docti.

- (b) Spiritum] *Vitam.*

FABULA III.

Aesopus & Rusticus.

(a) **U**Su peritus hariole (b) velocior

Vulgo esse fertur: causa sed non dicitur,

Notescet quae nunc primum fabella mea.

Habenti quidam pecora pepererunt oves

- (a) *Usu peritus]* Proverbium.

- (b) *Velocior]* Fab. Veracior.

Agnos

Agnos humano capite: monstro exterritus.
Ad consulendos currit moerens hariosos.

(c) Hic, pertinere ad Domini respondit caput,
Et avertendum victimâ periculum:

Ille autem affirmat conjugem esse adulteram,

Et insitivos significari liberos:

Sed (d) expiari posse majori hostia.

Quid multa? variis dissident sententiis,

Hominisque curam cura majore aggravant.

Aesopus ibi stans naris emunctae Senex,

Natura nunquam verba cui potuit dare:

Si (e) procurare vis ostentum, Rustice,
Uxores, inquit, da tuis pastoribus.

(c) Hic] *Hariosos.*

(d) Expiari] *Averti.*

(e) Procurare] *Expiare.*

F A B U L A IV.

Lanius de Simio.

PEndere, (a) ad Lanium quidam vidit Simiam

Inter reliquas merces, atque opsonia:

Quaelivis quidnam sciret, tum Lanium jocans

Quale, inquit, caput est, talis praestatur sapor.

Ridicule magis hoc dictum, quam vere aestimo,

Quando & formosos saepe inveni pessimos,

Et turpi facie multos cognovi optimos.

(a) Ad Lanium] *Apud.*

F A B U L A V.

Aesopus & Petulans.

Successus ad perniciem multos devocat.

Aesopo quidam petulans lapidem impetrat:

Tanto, inquit, melior. Assen deinde illi dedit:

Sic profectus. Plus non habeo mebercule.

Sed uno

Venit e

Imping

Persuat

Sed spo

Compr

M

Vide ne

Respon

Sed il

Fugum

(b) E

Quap

Nam u

Hac

Qui fin

(a) I

(b) E

(c) T

QU

Forte

Ut re

Aut q

Ego q

Canis

Praes

Sed

Sed unde accipere possis, monstrabo tibi.
Venit ecce dives & potens: huic similis
Impinge lapidem, & dignum accipies praeonium,
Persuasus ille fecit, quod monitus fuit,
Sed spes fefellit impudentem audaciam,
Comprehensus namque poenas persolvit cruce.

FABULA VI.

Musca & Mula.

MUSCA in temone sedit, & Mulam increpans
Quam tarda es, inquit, non vis citius progredi?
Vide ne (a) dolone collum compungam tibi.
 Respondit illa: *Verbis non moveor tuis,*
Sed istum timeo, sella qui prima sedens
Fugum flagello temperat lento meum,
(b) Et lora fraenis continet spumantibus.
Quapropter aufer frivolum insolentiam:
Nam ubi (c) tricandum est, & ubi currendum est, scio.
 Hac derideri fabula merito potest,
 Qui sine virtute vanas exercet minas.

(a) Dolone] *Aculeum quem doloni confert.*

(b) Et lora] *Mulam & ora. Ita Ovid.*

(c) Tricandum] *Al. frigandum.*

FABULA VII.

Lupus ad Canem.

QUAM dulcis sit libertas breviter proloquitur,
 Cani per pasto macie confectus Lupus
 Forte occurrit: salutantes dein invicem
 Ut restiterunt: L. Unde sic, quaeso, nites?
 Aut quo cibo fecisti tantum corporis?
 Ego qui sum longè fortior, pereo fame.
 Canis simpliciter, C. Eandem est conditio tibi,
 Praestare Domino si par officium potes.

L. Quod?

L. Quod? inquit ille. C. Custas ut sis liminis,
A furibus tuearis & noctu domum.

L. Ego vero sum paratus; nunc patior nives
Imbresque, in silvis asperant vitam, trabens.
Quanto est facilius mihi sub tecto vivere,
Et otiosum largo satiari cibo?

C. Veni ergo mecum. Dum procedunt, aspicit
Lupus a catena collum detritum Canis.

L. Unde hoc, amice? C. Nihil est. L. Dic, quaeso ta-

C. Quia videor acer, alligant me interdum, (m:n.

Luce ut quiescam, & vigilem nox cum veneris.

Crepusculo solutus, qua visum est, vagor.

Adfertur ultro panis, de mensa sua

Dat ossa Dominus, frustra iacet familia,

Et, quod fastidium quisque, pulmentarium.

Sic sine labore venter impletur meus.

(a) L. Age, si quo abire est animus, est licentia?

C. Non plane est, inquit. L. fruere quae laudas, Canis,
Regnare nolo, liber ut non sum mihi.

(a) W. Si coire, est animus, est licentia, ut verba sint Canis.

F A B U L A VIII.

Soror ad Fratrem.

(1) P R a e c e p t o m o n i t u s s a e p e t e c o n s i d e r a .

Habebat quidam filiam (b) turpissimam

Idemque insigni & pulchra facie filium.

(c) Hi, speculum in cathedra matris (c) ut possum

Pueriliter ludentes forte inspexerant.

Hic se formosum jactat, illa irascitur,

(a) Praecepto] Hoc.

(b) Turpissimam] Valde deformem.

(c) Hi ut possum] Al. his suppositum.

Nec

Nec glo-

Accipien-

Ergo ad-

Magna-

Vir nat-

Amplex-

Dalcemq-

Quotidie,

(d) Tu f

(c) Tu f

(d) Tu

(e) Tu

Vulga

Cur

(Cujus

Et cedo

E populo

Q. Quaes

S. Utinan

(a) Invid

(b) Cinis

meres

Pericul

Utriu

Hippolytu

(a) Nov

Nec gloriantis sustinet fratris jocos.
Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.

Ergo ad patrem eucurrit laesura invicem,

Magnaue invidia criminatur filium,

Vir natus quod rem foeminarum tetigerit.

Amplexus ille utrumque, & carpens oscula,

Dulcemque in ambos caritatem partiens,

Quotidie, inquit, speculo vos uti volo,

(d) Tu formam ne corrumpas nequitiae malis :

(e) Tu faciem ut istam moribus vincas bonis.

(d) Tu] Fili.

(e) Tu] Filia.

FABULA IX.

Socrates de amicis.

Vulgare amici nomen, sed rara est fides.

Cum parvas aedes sibi fundasset Socrates,

(Cujus non fugio mortem, si famam assequar ;

Et cedo (a) invidiae, dummodo absolvar (b) cinis)

E populo sic nescio quis, ut fieri solet.

Q. Quaesio, tam angustam talis Vir ponis domum ?

S. Utinam, inquit, veris hanc amicis impleam.

(a) Invidiae] Quae oppressus perit Socrates.

(b) Cinis] Mortuus, in cinerem redactus. Martial. Rari post cineres habent Poetas.

FABULA X.

Poeta de Credere & non Credere.

Periculosum est Credere, & non Credere.

Utriusque exemplum breviter exponam rei.

Hippolytus obiit, quia (a) novercae creditum est.

(a) Novercae] Phaedra.

D

(b) Cal-

(b) Cassandrea quia non creditum, mit illam.
 Ergo exploranda est veritas multum prius,
 Quam stulta prave iudicet sententia.
 Sed fabulosa (c) ne vetustate (d) eleveam,
 Narrabo tibi, memoria quod factum est mea.

Maritus quidam cum diligeret conjugem,
 (e) Togamque puram iam pararet filio,
 (f) Seductus in secretum a liberto suo
 Sperante haeredem (g) suffici se proximum,
 Qui, dum de puero multa mentitus foret,
 Et plura de flagitiis castae mulieris,
 Adiecit id, quod sentiebat maxime
 (h) Doliturum amanti, ventitate adulterum,
 Stuproque turpi pollui famam damus.
 Incensus ille falso uxoris crimine,
 Simulavit iter ad villam, clamque in oppido
 Subleat, deinde noctu subito januam
 Intravit, recta cubiculum uxoris petens;
 In quo dormire mater natum iusserat
 Aetatem adultam servans diligentius,
 Dum quaerunt lumen, dum concursat familia,
 Irae furens imperium non sustinens
 Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput,
 Ut sentit (i) consum, gladio pectus transigit,
 Nihil respiciens, dum dolorem vindictae.
 Lucerna adlata, simul aspexit filium,
 Sanctamque uxorem dormientem cubiculo,

(b) Cassandrea] Priami filia.

(c) Ne vetustate] Praefatus, Ne haec vet. Viz. haec, quae dixi, de exploranda veritate.

(d) Eleveam] Minus credibilem efficiam adductis fabulosis.

(e) Togam puram] Toga cum praemixta purpura puerosum fuit. Nunc expleti adolescentiae annis, puram filio parabat, i. e. sine purpura praetexta.

(f) Seductum] Rite. Ipsi seductus.

(g) Suffici se] W. Se fecisse.

(h) Doliturum] Dolori futurum. Ter. Doler dictum adolescentem.

(i) Consum] Nam nec foeminae, nec pueri tendebantur.

Sopita

Sopita

(k) Re

Et fer

Accusa

Roman

Malign

(l) Qu

Causam

A Divo

Ut Adj

Quod i

Qui po

Certum

Luat, i

Namque

Miseran

Quod si

Pater-f

Subtilit

Non ev

Nil s

Quando

Et qui n

Hoc ad

Opinion

Ambicio

Aut gra

Erit ille

(k) Re

(l) Qu

quo

(m) Ju

nec

mis

(n) Dar

Da

(o) Sub

Sopita primo quae nil somno fenserat;

(k) Repraesentavit in se poenam facinoris,
Et ferro incubuit, quod credulitas strinxerat.

Accusatores postulatunt mulierem,
Romamque pertraxerunt ad Centum-Viros.

Maligna infontem deprimit suspicio,

(l) Quod bona possideat: stant patroni fortiter
Causam tuentes innocentis foeminae.

A Divo Augusto tunc petiere (m) iudices

Ut Adjuvaret juris-jurandi fidem,

Quod ipsos error implicuisset criminis.

Qui postquam tenebras dispulit calumniae,

Certumque fontem veritatis reperit,

Luat, inquit, poenas causa libertus mali.

Namque orbam nato simul, & privatam viri

Miserandam potius, quam damnandam existimo,

Quod si (n) damnanda perscrutatus crimina

Pater-familias esset, si mendacium

Subtiliter limasset, a radicibus

Non evertisset scelere funesto domum.

Nil spernat auris, nec tamen credat statim;

Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes:

Et qui non peccant, impugnantur fraudibus.

Hoc admonere simplices etiam potest,

Opinione alterius ne quid ponderent;

Ambitio namque dissidens mortalium

Aut gratiae (o) subscribit, aut odio suo.

Erit ille notus, quem per te cognoveris.

(k) Repraesentavit] Statim de se sumpsit.

(l) Quod bona] Suspicio erat sustulisse eam & virum & filios,
quo bona eorum possideres.

(m) Iudices] In primo casu. Iudices enim jurati judicabant,
nec quo pacto fidem liberarent norant, Augustus ergo rem re-
mittunt.

(n) Damnanda] Non potest placere haec Jussio. Quid si Dolara?
Damnanda irrepsit ex praecedenti versu.

(o) Subscribit] Obsequitur.

Haec executus sum propterea pluribus.
Brevitate nimia quoniam quosdam offendimus.

FABULA XI.

Eunuchus ad improbum.

Eunuchus litigabat cum quodam improbo,
Qui super obscœna dicta, & petulans jurgium,
Damnnum (a) insectatus est (b) amissi corporis.
En! (c) ait, hoc unum est, cur (d) laborem validius,
(e) Integritatis testes quia desunt mihi.
Sed quid Fortunae, stulte, delictum arguis?
Id demum est homini turpe, quod meruit pati.

(a) Insectatus est] Exprobravit.

(b) Amissi] Mutilati.

(c) Ait] Eunuchus.

(d) Laborem] Tecum litigando, meque defendendo.

(e) Integritatis testes] Ambiguus est in utroque verbo. Integritas alia est corporis, alia morum.

FABULA XII.

Pullus ad margaritam.

In sterquilinio pullus gallinaceus
Dum quaerit escam, margaritam reperit.
Facies indigno quanta res, inquit, loco!
O, si quis pretii cupidum vidisset tui,
(a) Olim redisses ad splendorem maximum:
Ego, qui te inveni, potior cui multo est cibus,
Nec tibi (b) prodesse, nec mihi quicquam potes.
Hoc illis narro, (c) qui me non intelligunt.

(a) Olim] Jamdudum.

(b) Prodesse] Vix, possum aut tibi auxiliari.

(c) Qui me] Quanti fuit pretii, quae scribo.

A Pe
H
Lis ad
Quae,
Legem
Non (a)
In dubi
Sed ne
Alveos
Ut ex f
(c) De
Fuci rec
Tunc ill
Apertum
Quaprop
Hanc
Si pacta

(a) Inco

(b) Rel

(c) De

appa

(d) Fuc

PUERO
Aes
Et quasi
Derisor
Arcum r
Heus, in

FABULA XIII.

Apes & Fuci, Vespa iudice.

A Pes in alta quercu fecerant favos ;
 Hos fuci inertes esse dicebant suos.

Lis ad forum deducta est. Vespa iudice,

Quae, genus utrumque nosset cum pulcerrime,

Legem duabus hanc proposuit partibus :

Non (a) inconueniens corpus, & par est color,

In dubium plane res ut merito venerit.

Sed ne (b) religio peccet imprudens mea,

Alueos accipite, & ceris opus infundite,

Ut ex sapore mellis, & forma favi,

(c) De quis nunc agitur, auctor horum appareat.

Fuci recusant, apibus conditio placet.

Tunc illa talem sustulit sententiam :

Apertum est, quis non possit, aut quis fecerit :

Quapropter Apibus fructum restituo suum.

Hanc praeterissem fabulam silentio,

Si pactam (d) Fuci non recusassent fidem.

(a) Inconueniens] *Dis simile.*

(b) Religio mea] *Ego quas iuris-jurandi fide & religione teneor.*

(c) De quis] *Ordo est, ut auctor horum de quis nunc agitur, appareat.*

(d) Fuci] *Obreptatoribus meis similes.*

FABULA XIV.

Aesopus ludens.

Puerorum in turba quidam ludentem Atticus

Aesopum nucibus cum vidisset, restitit,

Et quasi delirum risit: Quod sensit simul

Derisor potius, quam deridendus Senex,

Arcum retensum posuit in media via :

Heus, inquit, sapiens expedi, quid fecerim.

Concurrit populus. Ille se torquet diu,
Nec quaestionis (a) posita^e causam intelligit,
Novissime succumbit. Tum victor (b) Sophus,
Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris,
At si laxaris, cum voles, erit utilis.

Sic lusus animo debent aliquando dari,
Ad cogitandum (c) melior ut redeat tibi.

(a) Positae] *M. positam.*

(b) Sophus] *Soph's, sapiens.*

(c) Melior] *Animus sc.*

FABULA XV.

Canis ad Agnum.

INter capellas agno balanti Canis
Stulte, inquit, erras; non est haec mater tua :
Ovesque segregatas ostendit procul.

A. *Non illam quaero, quae cum libitum est, concipit :*

Dein portat onus ignotum certis mensibus,

Novissime prolapsam effundit (a) sarcinam :

Verum illam, quae me nutrit admo^{to} ubere,

Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.

C. *Tamen illa est potior, quae te peperit.* A. *Non ita*

Unde illa scivit niger an albus nascever ? [est.

Age porro, (b) scisset : cum crearer masculus,

(c) *Beneficium magnum sane natali dedit,*

Ut expectarem lanium in horas singulas.

Cujus potestas nulla in gignendo fuit,

Cur hac sic potior, quae jacentis miserita est,

Dulcemque sponte praestat benevolentiam ?

Facit parentes bonitas, non necessitas.

(a) Sarcinam] *Naturae onus, prolem.*

(b) Scisset] *Pro li scisset.*

(c) Benef. magnum sane] *Benef. Beneficium V. Not. ad Fab. 2.*

L. III.

His d
Obfister

(d) Lep

H Um
Pl

(a) C

Facieba

Cavoque

Rogata

Clamare

Accensa

Nallum

Hac est

N. Dorn

Sonare c

(c) Pot

Nuper a

Una bib

(d) Sim

Cupide

Trepida

Sic viva

(a) Cic

est i

ram

(b) Put

(c) Pot

(d) Sim

(a) Quo

His demonstrare voluit auctor versibus,
Obfistere homines (d) legibus, meritis capi.

(d) Legibus] *Sive naturalibus, sive civilibus, sive economicis*

FABULA XVI.

Cicada & Noctua.

Humanitati qui se non accommodat,
Plerumque Poenas oppetit superbiae.

(a) Cicada acerbum noctuae convicium
Faciebat, salitae visum in tenebris quaerere,
Caveoque ramo capere somnum interdū.

Rogata est ut taceret; multo validius
Clamare coepit: rursus adnota prece
Accensa magis est. Noctua, ut vidit sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
Hac est aggressa garrulam fallaciā.

N. Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare cithara quos (b) putes Apollinis,
(c) Potare est animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit; si non fastidis, veni;
Una bibamus. Illa, quae ardebat siti.

(d) Simul cognovit vocem laudari suam,
Capide advolavit. Noctua egressa e cavo
Trepidantem confectata est, & leto dedit.
Sic viva (e) quod negarat, tribuit mortua.

(a) Cicada] *Cave credas idem esse, quod Anglis a Grasshopper, est insectum prorsus alius generis Anglis incognitum, arborum ramis insident, hostis horridum stridens volatissimum.*

(b) Putes] *id est: Quilibet, si audiat, putes.*

(c) Potare] *Largius bibere.*

(d) Simul] *Simulac.*

(e) Quod] *Quintum sc.*

FABULA XVII.

Arbores in Deorum tutela.

O Lim, quas vellent esse in tutela sua,
 Divi legerunt arbores; quercus Jovi,
 Et myrtus Veneri placuit, Phoebo laurea,
 Pinus Cybebae, populus celsa Herculi.
 Minerva admirans, quare steriles spererent,
 Interrogavit: Causam dixit Jupiter.

J. (a) *Honorem fructu ne videamur vendere.*

M. *At me hercule narrabit, quod quis voluerit,
 Oliva nobis propter fructum est gratior.*

Tunc sic Deorum genitor, atque hominum fator,

J. *O nata, merito sapiens dicere omnibus.*

Nisi utile est quod facimus, stulta est gloria.

Nihil agere, quod non prosit, fabella admonet.

(a) Honorem fructu J. Ita W. al. honore fructum.

FABULA XVIII.

Pavo ad Junonem de voce sua.

PAvo ad Junonem venit, indigne ferens.

Cantus (a) *Luscinii quod sibi non tribuerit:*

Illum esse cunctis avibus admirabilem,

Se derideri, simul ac vocem misceat.

Tunc consolandi gratia dixit Dea,

J. *Sed forma vincis, vincis magnitudine,*

Nitor smaragdi collo praesulget tua,

Pigilque plumis gemmeam caudam explicas.

(b) L. *Quo mi, inquit, mutam speciem, si vincor sono?*

J. *Fatorum arbitrio vobis sunt partes datae:*

(a) Luscinii J. Mr. Masc. Gen.

(b) Quo mihi mutam speciem J. Hor. *Quo mihi divitias: Subintulisse verbo.*

Tibi

*Tibi forma, vires aquilae, luscinio melos.
 Augurium corvus, laeva cornici omina,
 Omnes quae propriis sunt contentae (c) dotibus.*

*Noli affectare, quod tibi non est datum,
 Delusa ne spes ad querelam recidat.*

(c) Dotibus] *A. vocibus.*

FABULA XIX.

Aesopus respondet Garrulo.

(a) **A** Esopus Domino solus cum esset familia,
 Parare coenam iussus est maturius.

*Ignem ergo quaerens aliquot lustravit domos,
 Tandemque invenit, ubi lucernam accenderet :*

Tum circumeunti fuerat quod iter longius,

Effecit brevius : Namque recta per forum

Coepit redire ; & quidam e turba garrulus,

Q. Aesope, medio Sole (b) quid cum lumine ?

At. Hominem, inquit, quaero ; & abiit testinans domum.

*Hoc si molestus ille ad animum retulit,
 Sensit profecto se hominem non visum Seni,
 Intempestive qui occupato adluserit.*

(a) Aesopus solus esset familia] *Cum nullos servos, qui famili-*
am constituerent, haberet dominus praeter Aesopum.

(b) Quid] *Agis ?*

FABULA XX.

Asinus & Galli.

Qui natus est infelix, non vitam modo [quoque
 (a) Tristem (b) decurrit verum post obitum
 Persequitur illum dura fati miseria.

(a) Tristem] *Aerumnosam.*

(b) Decurrit] *Degit.*

Galli

Galli (c) Cybebes circum (a) quaestus ducere
 Asinum solebant bajulantes sarcinas.
 Is cum labore, & plagis esset mortuus.
 Detrasta pelle sibi fecerunt tympana.
 Rogati mox a quodam, (e) *delicio suo*
Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo:
Putabat se post mortem securum fore,
Ecce! Aliae plagae congeruntur mortuo.

(c) Cybebes] Sc. Sacerdotes.

(b) Quaestus] Subintelligo causa vel gratia. Gronevius malebat
 circum coctus.

(e) Delicio suo] -fusa. Ironice.

LIBER

FABULA XX.

Uti nunc estipellix, non vixit modo [sonore
 (a) Tristitia (b) decurrit verum post [sonore
 Persequitur illa data facta [sonore]

(a)

Non f

(c) F

Quod

Hoc n

Fabel

(a)

(b)

lu

(c)

(d)

(e)

M

Invol

Abjec

Adfil

(a)

(b)

LIBER IV.

P O E T A.

(a) **J**ocularare tibi videtur, & sane (b) levi,
 Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
 Sed diligenter intrare has naenias;
 Quantam sub illis utilitatem reperies?
 Non semper ea sunt, quae videntur; decipit
 (c) Frons prima multos: (d) rara mens intelligit,
 Quod interiore condidit cura angulo.
 Hoc ne locutos (e) sine mercede existimer,
 Fabellam adjiciam de Mustela & Muribus.

(a) Jocularare] *Viz. Hoc scribendi genus.*

(b) Levi] *Al. bene, al. leve, Scheff. habet leve pro arcus. post ludimus.*

(c) Prima frons] *Facies.*

(d) Rara mens] *Pauci.*

(e) Sine mercede] *Tamere, sine ratione.*

FABULA I.

De Mustela & Muribus.

Mustela cum, annis & senecta debilis,
 Mures veloces non (a) valebat adsequi:
 Involvit se farina, & obscuro loco
 Abjecit negligenter. Mus escam putans
 Adsiluit, & (b) compressus occubuit neci.

(a) Valebat] *Al. valeret.*

(b) Compressus] *F. comprehensus.*

(c) Alter

(c) Alter similiter deinde perit; & tertius.
 Aliquot secutis, venit & (d) retorridus,
 Qui sæpe laqueos, & (e) muscipula effugerat,
 Proculque intidias cernens hostis callidi.
 Sic valeas, inquit, ut farina es, quae (f) jaces.

(c) Alter h.] *Al. Alter similiter: deinde perit tertius.*

(d) Retorridus] *Anglice Weatherbeat on, longo rerum usu factus aliis callidior.*

(e) Muscipula] *Al. Muscipulam.*

(f) Jaces] *Sic abjecta.*

FABULA II.

De Vulpe, & Uva.

Fame coacta vulpes alta in vinea
 Uvam adpetebat summis saliens viribus,
 Quam tangere ut non potuit, discedens ait:
Nondum matura est; nolo acerbam sumere.

Qui, facere quae non possunt, verbis (a) elevant,
 Ascribere debebunt hoc exemplum sibi.

(a) Elevant] *To slight, to make light of.*

FABULA III.

Equus & Aper.

Equus sedare solitus quo fuerat sitim,
 Dum sese Aper volutat, turbavit (a) vadum:
 Hinc orta lis est: (b) Sonipes iratus sero,
 Auxilium petiit hominis: Quem dorso levans,
 Rediit ad hostem. (c) Jactis hunc telis eques
 Postquam interfecit, sic locutus traditur:
H. Laetor tulisse auxilium me. (d) precibus tuis:

(a) Vadum] *Fluvium.*

(b) Sonipes] *Equus.*

(c) Jactis] *Al. Laetus.*

(d) Precibus tuis] *Tibi precanti, petenti.*

Nam

*Nam (e)
 Atque i
 Tum mo
 Dum qua
 Haec
 Impune*

(e) Pra
 (f) In

Plus
*Na
 Quid
 Unam f
 At alte
 (e) De
 Harum
 Sub co
 Aequal
 Ne dat
 Habere
 (g) Ce
 Athena
 Juris-p
 Quo pa
 Fructu*

(a) B
 (b) D
 (c) V
 (d) R
 (e) D
 (f) S
 (g) C
 Sej
 G

Nam (e) praedam cepi, & didici quam sis utilis.

Atque ita coegit fraenos (f) invitum pati.

Tum moestus ille : E. Parvae vindictam rei

Dum quaero demens, servitutem reperi.

Haec iracundos admonebit fabula,

Impune potius laedi, quam dedi alteri.

(e) Praedam] *Aprum.*

(f) Invitum] *Nempe pati fraenos.*

FABULA IV.

Aesopus interpres Testamenti.

PLUS esse in uno saepe, quam in turba, (a) boni
Narratione posteris tradam brevi.

Quidam (b) decedens tres reliquit filias,

Unam formosam & oculis (c) venantem viros ;

At alteram lanificam, & frugi, (d) rusticam ;

(e) Devotam vino tertiam, & turpissimam ;

Harum autem matrem fecit haeredem senex,

Sub conditione, Totam ut fortunam tribus

Aequaliter distribuatur, sed tali modo,

Ne data possideant, aut fruantur : Tum (f) simul

Habere res desierint, quas acceperint,

(g) Centena matri conferant sestertia.

Athenas rumor implet, mater sedula

Juris-peritos consuluit, nemo expedit,

Quo pacto non possideant, quod fuerit datum,

Fructumve capiant. Deinde quae tulerint nihil,

(a) Boni] *Sapientiae utilis.*

(b) Decedens] *Mortens lege naturali.*

(c) Venantem] *Insidiantem, captantem, post Moecham vocat.*

(d) Rusticam] *i. e. Artis istius venatoriae rudem.*

(e) Devotam] *Deditam.*

(f) Simul] *Simulac, ut.*

(g) Centena] *Unaquaeque filia centum, Complebatur autem Sestertium (nempe pondus) mille Sestertios nummos. Vid. Gronov. de Pecun. Veter.*

Quanam

Quanam ratione (b) conferant pecuniam.
 Postquam consumpta est temporis longi mora,
 Nec testamenti potuit sensus colligi,
 (i) Fidem advocavit, jure neglecto, parens :
 Seponit moechae vestem, mundum muliebrem,
 (k) Lavationem argenteam, Eunuchos glabros :
 Lanificae agellos, pecora, villam, operarios,
 Boves, jumenta, & instrumentum rusticum :
 Potrici plenam antiquis apothecam cadis,
 Domum politam, & delicatos hortulos.
 Sic destinata dare cum vellet singulis,
 Et approbaret populus, qui illas noverat ;
 Aelopus media subito in turba constitit :
 Ac. O si maneret (l) conditio sensus patri,
 Quam graviter ferret, quod Voluntatem suam
 Interpretari non potuissent Attici !
 Rogatus deinde solvit errorem omnium :
 Domum & ornamenta cum venustis hortulis,
 Et vina vetera date lanificae rusticae :
 Vestem, uniones, pedissequas & caetera
 Illi assignate, vitam quae luxu trahit :
 Agros, vites, & pecora cum pastoribus
 Donate moechae. Nulla poterit perpeti,
 Ut moribus quid teneat alienum suis.
 Deformis cultum vendet, ut vinum paret ;
 Agros (m) abjiciet moecha, ut ornatum paret :
 At illa gaudens pecore, & lanae dedita.

(b) Conferant] Marri.

(i) Fidem adv.] Pro jurisconsultis antea advocatis, fidem suam in consilium adhibuit, fidem nempe bonam, qua Marri voluntati satisfacere studuit.

(k) Lavationem] Supellestem balnearum, instrumenta lavationi destinata, ita Cic. Fam. L. ix. Ep. 5. Lavatio parata sit.

(l) Conditio] Sepulto.

(m) Abjiciet] Vili pretio vendet.

(n) Qua.

(n) Qu.

Sic nul.

Et diſt.

Ex pre.

Ita q.

Unus

(n) Qu.

(o) L.

(p) I.

(q) S.

C Un

Fugere

Aegre

Duces

Suis li

(b) Ha

Haeser

Quos i

Capac

Quem

Pericl

Minu

(a) T

int

(b) P

(n) Quacunque summa tradet (o) luxuriae domum.
 Sic nulla possidebit, quod fuerit datum,
 Et diſtam matri conferent pecuniam,
 Ex pretio rerum, quas vendiderint singulae.

Ita quod multorum fugit (p) imprudentiam,
 Unius hominis reperit (q) solertia.

(n) Quac. sum. tradet] *Supra abſciet.*

(o) Luxuriae domum] *Luxuriae devotam.*

(p) Imprudentiam] *Inſcitiam, ignorantiam.*

(q) Solertia] *Prudenti perſpicacia.*

FABULA V.

pugna Murium & Muſtelarum.

Cum victi Mures Muſtelarum exercitu,
 (Quorum in tabernis hiſtoria depingitur)
 Fugerent, & arctos circum (a) trepidarent cavos:
 Aegre recepti, tamen evaſerunt necem.
 Duces eorum, qui capitibus cornua
 Suis ligant, ac conſpicuum in praelio
 (b) Haberent ſignum, quod ſequerentur, milites.
 Haefere in portis, ſuntque capti ab hoſtibus.
 Quos immolatos victor avidis dentibus
 Capacis alvi merſit Tartareo ſpecu.
 Quemcunque populum triſtis eventus premit,
 Periclitatur magnitudo Principum;
 Minuta plebes facili praefidio later.

(a) Trepidarent] *Non eſt expaſcerent, ſed cum ſollicitudine & interſiſtudine, mentis impetum diſcurrerent.*

(b) Haberent] *Milites.*

FABULA VI.

In fabularum Aesopiarum Censores.

TU, qui (a) nasute scripta (b) distingis mea,
 Et hoc jocorum legere fastidis genus,
 Parva libellum (c) sustine patiencia,
 Severitatem frontis dum placo tuae,
 Et in (d) cothurnis prodit Aesopus novis.
 (e) Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo
 Pinus bipenni concidisset Thessala!
 Nec ad (f) professae mortis audacem viam
 Fabricasset Argus (g) opere Palladio ratem,
 Inhospitalis prima quae Ponti sinus
 Patefecit, in perniciem Graium, & Barbarum.
 Namque & superbi luget (h) Aeetae domus,
 Et regna (i) Peliae scelere Medaeae jacent;
 Quae saevum ingenium variis (k) involvens modis,
 Illic per artus fratris explicuit fugam;
 Hic caede (l) patris (m) Peliadum infecit manus.
 Quid tibi videtur? Hoc quoque insulsum est, ais,
 Falsoque dictum: Longe quia vetustior
 Aegea Minos classe perdomuit freta,

(a) Nasute] Sunt qui Vocativum, sunt qui Adverbium esse volunt. Est autem Nasarus, qui naso est adeo sagaci, ut prae aliis vitia & errores hominum aderat.

(b) Distingis] Al. Des.

(c) Sustine] Ne abjice.

(d) Cothurnis novis] Tragico habitu, Aesopo insitato.

(e) Utinam, &c.] Fragmentum Ennii ex Euripidis Medea translaturum.

(f) Professae] Nota passivae.

(g) Opere Palladio] Ops Palladis, & arte.

(h) Aeetae] Regis Colchorum, Medaeae patris.

(i) Peliae] Regis Thessaliae.

(k) Involvens] Tegens, occultans, pro modis legit Heinf. dolis. Ovid. Met. vii. v. 297. Neve doli cessent, ubi hanc fabulam tractat.

(l) Patris] Peliae.

(m) Peliadum] Filiarum Peliae.

Iustoque

Iustoque

Quid er

Si nec

Noli me

Majorem

Hoc i

Et, ut

(n) Ex

(o) Imp

(p) Ca

(q) Fab

(r) Fab

(s) Str

sed

(t) Co

MOR

In off

Haec, c

Limam

Quid me

Omne ad

(a) Illa

(b) Cap

HOM

Ea

Cum c

(a) Vul

Iustoque vindicavit (n) *exemplo* (o) *impetum*.
Quid ergo possum facere tibi, lector (p) *Cato*,
Si nec (q) *fabellae* te juvant, nec (r) *fabulae*?
Noli molestus esse omnino literis,
Majorem exhibeant ne tibi molestiam.

Hoc illis dictum est, qui (s) *stultitia* nauscant,
Et, ut putentur sapere, (t) coelum vituperant.

(n) *Exemplo*] *Supplicio*.

(o) *Impetum*] *Piratarum incursum*.

(p) *Cato*] *Censor severus*.

(q) *Fabellae*] *Aesopias*.

(r) *Fabulae*] *Poetarum*.

(s) *Stultitia*] *Præ stultitia*, i. e. non quod nausea subit causa, sed quid stulti sint, al. si qui stulti.

(t) *Coelum vitup.*] *Proverbium*.

FABULA VII.

Vipera, & Lima.

Mordaciorem qui improbo dente adpetit,
Hoc argumento se describi sentiat.

In officinam Fabri venit vipera.

Haec, cum tentaret siqua res esset cibi,

Limam momordit. (a) *Illa contra contumax* :

Quid me, inquit, stulta, dente (b) *captas laedere*,

Omne adsuevi ferrum quae corrodere?

(a) *Illa*] *Lima*.

(b) *Captas*] *Studiose quaeris, & tentas*.

FABULA VIII.

Vulpes, & Hircus.

Homo simul ac venit in magnum periculum,
Effugium reperire alterius quaerit malo.

Cum decidisset (a) *Vulpis in puteum inscia*,

(a) *Vulpis*] *Al. vulpes*.

E

Et

Et altiore clauderetur margine :
 Devenit Hircus sitiens in eundem locum :
 Simul rogavit esset an dulcis liquor,
 Et copiosus. (b) Illa fraudem moliens ;
 Descende, amice : tanta bonitas est aquae,
 Voluptas ut satiari non possit mea :
 Immisit se (c) Barbatus : Tum vulpecula
 Evasit puteo nixa celsis cornibus,
 Hircumque clauso liquit haerentem (d) vado.

(b) Illa] *Vulpe subamb. respondet.*

(c) Barbatus] *Hircus, ut pro asino auritulus, &c.*

(d) Vado] *Puteo.*

F A B U L A IX.

Perae duae.

Peras imposuit Jupiter nobis duas,
 Propriis repletam vitis post tergum dedit ;
 Alienis ante pectus suspendit (a) gravem.
 Hac re (b) videre nostra (c) mala non possumus ;
 (d) Aliis, simul delinquunt, censores sumus.

(a) Gravem] *Peram alienis vitis onustam.*

(b) Videre nostra] *Non videmus id manticae, quod in tergo est.*

(c) Mala] *Vitia.*

(d) Aliis] *Al. alii simul del.*

F A B U L A X.

Fur & Lucerna.

Lucernam Fur accendit ex ara Jovis,
 (a) Ipsumque (b) compilavit ad lumen suum.
 Onustus qui sacrilegio cum discederet,
 Repente vocem sancta misit (c) religio.

(a) Ipsumque] *Jovem.*

(b) Compilavit] *Expilavit, spoliavit.*

(c) Religio] *Jovis signum religiose cultum.*

Mulo

Malor

Mibiq

Tamen

Olim,

Sed n

Per qu

Veto e

Ita ho

Nec d

Quo

Non e

Signifi

Tibi in

Secund

Fatoru

(b) No

Usum

(d) Su

(e) Sp

(f) A

(g) Qu

(h) No

(i) Bo

O Pes

Coelo

Cum (b)

Veniente

(a) Inte

ratu

(b) Gra

*Malorum quatuor ista fuerint munera,
 Mibique inuisa, ut non offendar (d) subripi;
 Tamen, scelestæ, (e) spiritu culpam lues
 Olim, cum (f) adscriptus venerit poenae dies,
 Sed ne ignis noster facinori praeluceat,
 Per quem verendos excolit pietas Deos,
 Veto esse tale luminis commercium.
 Ita hodie nec lucernam de flamma Deum,
 Nec de lucerna fas est accendi sacrum.*

Quot res contineat hoc argumentum utiles,
 Non explicabit alius, quam (g) qui reperit.
 Significat primo, saepe, quos ipse alueris
 Tibi inveniri maxime contrarios.
 Secundo ostendit, scelera non ira Deum,
 Fatorum dicto sed puniri tempore:
 (h) Novissime interdicit, ne cum malefico
 Usus (i) bonus consociet ullius rei.

(d) Subripi] *Subint. ea. Quod surripiantur.*

(e) Spiritu] *Amisssa vita.*

(f) Adscriptos] *Fato praestitutus, infra dictus.*

(g) Qui reperit] *Ipsa Phaedrus.*

(h) Novissime] *Ultimo.*

(i) Bonus] *Probus quispiam.*

FABULA XI.

Hercules de Pluto.

O Pes inivisae merito sunt forti viro,
 Quia dives arca veram laudem (a) intercipit.
 Coelo receptus propter virtutem Hercules,
 Cum (b) gratulantes persalutasset Deos,
 Veniente Pluto, qui Fortunae est filius,

(a) Intercipit] *Facit, ut, qui possidet, virtutem, unde vera paratur laus, negligat.*

(b) Gratulantes] *Qui ei novum honorem gratulabantur.*

Avertit oculos : *Causam quaesivit* (c) *Pater.*
H. Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,
Simulque (d) *objecto cuncta corrumpit lucro.*

(c) *Pater*] *Jupiter.*

(d) *Obiecto*] *Offensato & oblato.*

F A B U L A XII.

De Leone Regnante.

Utilius homini nihil est, quam (a) recte loqui.
 Probanda cunctis est quidem Sententia,
 Sed (b) ad perniciem solet (c) agi sinceritas.

Cum se ferarum Regem fecisset Leo,
 Et acquitatis vellet (d) laudem consequi,
 A pristina deflexit consuetudine,
 Atque inter illas tenui contentus cibo,
 Sancta incorrupta jura reddebat fide.

(a) *Recte*] *Vere, sincere, aperte, ex animo.*

(b) *Ad perniciem*] *Sincere loquentis.*

(c) *Agere*] *Trahi.*

(d) *Laudem*] *Al. famam.*

Caetera desunt.

B Ar
 Hi
 Quod d
 Sinite,
 Et usurp
 Pares d
 Hoc a
 Habitu c

(a) Cap
 (b) A
 (c) Sua
 (d) Vef
 (e) Suff

C UM
 Acl
 Vexat
 Inter ved

(a) Nav

*FABULA XIII.**Imperfecta & obscœna.**FABULA XIV.**Obscœna.**FABULA XV.**De Capreis Barbatis.*

BArbam (a) capella cum impetrasset (b) a Jove,
 Hirci moerentes indignari coeperant,
 Quod dignitatem foeminae acquassent (c) suam.
Sinite, inquit, illas gloria vana frui,
Et usurpare (d) vestri ornatum muneris,
Pares dum non sint vestrae fortitudinis.

Hoc argumentum monet, ut (e) sustineas tibi
 Habitu esse similes, qui sunt virtute impares.

(a) Capella impetrasset] *Al. capellae impetrasset.*

(b) A Jove] *Al. ab.*

(c) Suam] *An forte suae, viz. dignitati.*

(d) Vestri ornatum muneris] *i. e. Qui ad vos proprio pertinet.*

(e) Sustineas] *Aequo animo seras.*

*FABULA XVI.**Gubernator & nautae.*

CUM de Fortunis quidam quereretur suis,
 Aesopus finxit, consolandi gratia:
 Vexata saevis (a) navis tempestatibus
 Inter vectorum lacrymas, & mortis metum;

(a) Navis] *Ita W. al. navi & mutatur dies.*

Faciem ad serenam subito mutata die,
 Ferri secundis tuta coepit flatibus,
 Nimiaque nautas hilaritate extollere.
 Factus (b) periculo tum gubernator sophus ;
 G. *Parce gaudere oportet, & sensim queri,*
Totam quia vitam miscet dolor, & gaudium.

(b) Periculo] *Experientia.*

FABULA XVII.

Canum Legati ad Jovem,

Canes legatos olim misere ad Jovem,
 (a) *Melioris vitæ tempus oratum suæ,*
 Ut sese abriperet hominum contumeliis,
 (b) *Furfuribus sibi conspersum quod panem darent,*
 Fimoque turpi maximam explerent famem.
 Profecti sunt legati non celeri pede,
 Dum naribus scrutantur escam in stercore,
 (c) *Citati* (d) *non respondent: vix tandem invenit*
 Eos Mercurius, & (e) *turbatos adtrahit.*
 Tum vero vultum magni ut viderunt Jovis,
 Totam timentes concacarunt Regiam.
 Propulsi vero fustibus, vadunt foras:
 Verat dimitti magnus illos Jupiter.
 (f) *Mirati sibi legatos non revertier.*
 Turpe aestimantes aliquid commissum a suis,
 Post aliquod tempus alios (g) *adscribi jubent.*

(a) *Melioris, &c.] Maluit Ursum, Meliora vitæ tempora, &c.*

(b) *Furfuribus conspersum] Panem sordidum, acerosum, & palus aut acris.*

(c) *Citati] Vocæ Præconis Mercurii.*

(d) *Non respondent] Occupati nempè scrutanda esca.*

(e) *Turbatos] Negligentiam suæ conscientia.*

(f) *Mirati] Canes, qui domi manserant.*

(g) *Adscribi] Superioribus Legatis adjungi, quo suffici.*

Rumo

Time

Odore

Mand

Adeun

Conce

Quassa

(k) C

Repen

Reclan

Sic est

Non est

Nec est

Non ve

(n) Ne

Sed hoc

Illi aut

Nunqua

Ita nun

Novum

(b) Pro

(i) Ca

(k) Ca

fusus

(l) Om

(m) Ne

(n) Ne-

(o) Pro

H

M Ali

Sinuque

Namque

Hanc alia

Respond

Ru-

Rumor legatos superiores (h) prodidit.
 Timentes rursus aliquid ne simile accidat,
 Odore (i) canibus anum, sed multo, replent :
 Mandata dant, legati mittuntur, statim
 Adeunt : rogantes, aditum continuo impetrant.
 Concedit Genitor tum Deorum maximus,
 Quassatque fulmen, tremere coepere omnia,
 (k) Canes (confusus subito quod fuerat fragor)
 Repente odorem mixtum cum merdis cacant :
 Reclamant (l) omnes vindicandam injuriam.
 Sic est locutus ante poenam Jupiter.
 Non est Legatos (m) Regis non dimittere,
 Nec est difficile poenas cu pae imponere :
 Non veto dimitti : Verum cruciari fame,
 (n) Ne ventrem continere non possint suum.
 Sed hoc feretis (o) pro judicio praemium :
 Illi autem qui miserunt vos tam futes,
 Nunquam carebunt hominis contumelia.
 Ita nunc legatos expectant & posterì,
 Novumque venire qui vider, culum olfacit.

(h) Prodicit] Turpitudinem eorum fecit palam.

(i) Canibus] Legationem obituris.

(k) Canes (confusus, &c] Lege cum Gronovio, Canes (confusus subito fecerat fragor.]

(l) Omnes] Coalites, qui Jovi adstabant.

(m) Non est Regis] Officium.

(n) Ne-non possint] Alios.

(o) Pro judicio] Ex sententia judicis, ut pro Rostis, pro Curia.

FABULA XVIII.

Homo & colubra. Misericordia nociva.

MAlis qui fert auxilium, post tempus dolet.
 Gelu rigentem quidam colubram sustulit,
 Sinuque fovit, contra se ipse misericors :
 Namque ut refecta est, necuit hominem protinus.
 Hanc alia cum rogaret causam facinoris,
 Respondit : Ne quis discat prodesse improbi.

FABULA XIX.

Vulpes & Draco.

Vulpes cubile fodiens, dum terram eruit,
 Agiturque plures altius cuniculos;
 Pervenit ad Draconis speluncam (a) ultimam
 Custodiebat qui thesauros abditos,
 Hunc simul aspexit; V. Oro ut imprudentiae
 Des primum veniam: deinde, (b) si pulcre vides
 Quam non conveniens aurum sit vitae meae,
 Respondeas clementer, quem fructum capis
 Hoc ex labore, quodve tantum est praemium,
 Ut careas somno, & aevum in tenebris exigas?
 D. Nullum, inquit, ille; Verum hoc a summo mihi
 Fove adtributum est. V. Ergo nec sumis tibi,
 Nec ulli donas quicquam? D. Sic Fatis placet.
 V. Nolo irascaris, libere si dixero:
 Diis est iratis natus, qui est similis tibi.

(a) Ultimam } Fort, ultimum, ad ultimum.

(b) Si } Siquidem, quum.

In Avarum.

¶ Abiturus illuc, quo priores abierunt,
 Quid mente caeca miserum torques spiritum?
 Tibi dico, Avare, gaudium haeredis tui:
 Qui thure superos, ipsum te fraudas cibo,
 Qui tristis audis musicum citharae sonum,
 Quem tibi arum macerat jocunditas,
 Opsoniorum pretia cui gemitum exprimant.
 Qui, dum (a) quadrantes (b) aggeras patrimonio,
 Coelum fatigas sordido perjurio,

(a) Quadrantes } Minimam pecuniam.

(b) Dum aggeras } Dummodo accumulatis.

Lib.

Qui (c)
(d) L(c) C
(d) I
nia

Q

Quicq

Aesop

A me

Quem

Sive

Inveni

Sed ex

(a) C

(b) I

(c) A

(d) C

(e) I

H

Quo

Circu

Merc

Hoc

Veni

(a)

Qui

Qui (c) circumcidis omnem impensam funeris,
(d) Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

(c) Circumcidis] *Recidis.*

(d) Libitina] *Funerum praeses, cujus in templo vendebantur omnia ad funus necessaria.*

FABULA XX.

Phaedrus de Fabulis.

Quid judicare (a) cogiret livor modo,
Licet (b) dissimulet, pulcre tamen intelligo,
Quicquid putabit esse dignum memoriae,
Aesopi dicet: Si quid minus (c) adriserit,
A me (d) contendet fictum quovis pignore,
Quem volo refelli jam nunc responso meo:
Sive hoc ineptum, sive laudandum est opus,
Invenit (e) ille; nostra perfecit manus.
Sed exsequamur coeptum propositi ordinem.

(a) Cogitet] *Cogitur al.*

(b) Dissimulet] *Celare velit.*

(c) Adriserit] *Placuerit.*

(d) Contendet quovis pig.] *Will lay any Wager.*

(e) Ille] *Aesopus.*

FABULA XXI.

De Simonide.

Homo doctus in se semper divitias habet.
Simonides, qui scripsit egregium melos,
Quo (a) paupertatem sustineret facilius,
Circumire coepit urbes Asiae nobiles,
Mercede accepta laudem victorum canens.
Hoc genere quaestus postquam locuples factus est,
Venire in patriam voluit cursu pelagio,

(a) Paupertatem sustineret] *Se in paupertate alevet.*

Erat

(Erat autem natus, ut aiunt, in Ceo insula.)
 Ascendit navem: Quam tempestas horrida,
 Simul & vetustas medio dissolvit mari.
 Hi (b) zonas, illi res pretiosas colligunt,
 Subsidium vitae. Quidam (c) curiosior:
 Q. Simonide, tu ex opibus nihil sumis tuum?
 S. Mecum, inquit, mea sunt cuncta. Tunc pauci enatant,
 Quia plures onere degravati perierant.
 Praedones adsunt; rapiunt, quod quisque extulit:
 Nudos relinquunt. Forte Clazomenae prope
 Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
 Hic literarum quidam studio deditus,
 Simonidis qui saepe versus legerat,
 Eratque absentis admirator maximus,
 Sermone ab (d) ipso (e) cognitum cupidissime
 (f) Ad se recepit, veste, nummis, (g) familia
 Hominem exornavit. Caeteri (h) tabulam suam
 (i) Porrigunt, rogantes victum; quos casu obviis
 Simonides ut videt; Dixi, inquit, mea
 Mecum esse cuncta; vos quod (k) rapuistis, perit.

(b) Zonas] In quibus repositam habebant pecuniam.

(c) Curiosior] Alia sc. paratior ad inquirendum.

(d) Ipso] Cohæret cum Sermone.

(e) Cognitum] Simonidem.

(f) Ad se] Domum suam.

(g) Familia] Servis.

(h) Tabulam] Qua depicta fuit naufragii species ad movendam misericordiam.

(i) Porrigunt] Al. portant, lege por'gunt, ut per'gunt, sus'gunt pro per'gunt, surrigunt.

(k) Rapuistis] E navi.

FABULA XXII.

Mons Parturiens.

Mons parturibat gemitus immanes ciens,
 Eratque in terris maxima expectatio;
 At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi,
 Qui magna cum minaris, (a) extricas nihil.

(a) Extricas] *Expedis, absolvis.*

FABULA XXIII.

Formica & Musca.

Formica & Musca contendebant acriter,
 (a) Quae pluris esset: Musca sic coepit prior;
 M. Conferre nostris tu potes te laudibus?
 Ubi immolatur, (b) exta praegusto Deum;
 Moror inter aras, templa perlustro omnia;
 In capite Regis sedeo cum visum est mihi,
 Et matronarum casta delibo (c) oscula:
 Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
 Quid horum simile tibi contingit, rustica?
 F. Est gloriosus sane convictus Deum;
 Sed illi qui invitatur, non qui invisus est:
 Aras frequentas; nempe abigeris, quo venis;
 Reges commemoras, & matronarum oscula;
 Ego granum in hyemem cum studiose congero,
 Te circa murum video pasci stercore.
 Nihil laboras, ideo, cum opus est, nil habes.
 (d) Superbae jactas, tegere quod debet pudor.

(a) Quae] *Utra.*

(b) Exta Deum] *Victimarum Divi sacrarum.*

(c) Oscula] *Diminus. ab ore.*

(d) Superba] *Tu superba. Infra retudi superbiam.*

Aestate me laceſſis : cum bruma eſt, ſiles.

Mori contractam cum te cogunt frigora,

Me copioſa recipit incolumem domus.

Satis profeſſo retudi ſuperbiam.

¶ Fabella talis hominum (e) diſcernit notas
Eorum, qui ſe falſis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet ſolidum decus,

(e) Diſcernit notas] Distinguishes the Characters.

FABULA XXIV.

Poeta de Simonide a Diis ſervato.

QUANTUM valerent inter homines literae,
Dixi ſuperius : quantus nunc illis honos
A ſuperis ſit tributus, tradam memoriae.

Simonides idem ille, de quo retuli,

(a) Victori laudem cuidam (b) Pyſtae ut ſcriberet,
Certo (c) condixit pretio : Secretum petit :

(d) Exigua cum fraenaret materia (e) impetum,

(f) Uſus Poetae, ut moris eſt, licentia,

Atque interpoſuit (g) gemina Ledaë ſidera,

Auctoritatem (h) ſimilis referens gloriae :

(i) Opus adprobavit, ſed mercedis tertiam

(a) Victori] *M. victoris.*

(b) Pyſtae] *Huxius. Pyſta, pugil.*

(c) Condixit] *Pactus eſt ſe ſcripturum.*

(d) Exigua materia] *Argumentum anguſtum & tenue.*

(e) Impetum] *Ingenii poeſici.*

(f) Uſus] *Quid ſi uſu' eſt.*

(g) Gemina Ledaë] *Caſtorem & Pollucem.*

(h) Similis] *Nam fuerant & illi victores Pyſtae.*

(i) Opus adprobavit] *Nempe Simonides opus ſuum adprobavit tam Pyſtae quam aliis. Ita opus illud abſolutum dedit, ut ipſe Pyſta non haberet, quod improbareret. Turpius nuſquam ſe dedit V. C. Petrus Danet, quam hoc loco. Approbavit verſis laudavit, ſc. Pyſta. Inde conſequens fuit, ut pro accepit verteret donavit. Quod a Phædri mens abhorret.*

Accepti p

(k) Illi,

Verum ut

Ad coenam

Hodie inu

Fraudatu

Ne male

Promiſit

Splendeb

Magno a

Repente

Sudore p

Humana

Mandan

(r) Illius

Homo p

Unum p

Ruina c

Nec ulli

(f) Un

Omnes

Vari de

(k) Ill

(l) Lau

(m) Ir

(n) Gr

(o) De

(p) Co

(q) Pr

(r) Ill

(s) U

(t) N

Accepit partem. Cum reliquam posceret,
 (k) Illi, inquit, reddent quorum sunt (l) laudes duae.
 Verum ut ne (m) iratum te dimissum sentiam,
 Ad coenam mihi promitte; cognatos volo
 Hodie invitare, quorum es in numero mihi.
 Fraudatus quamvis, & dolens injuria,
 Ne male dimissam (n) gratiam corrumpere,
 Promisit: rediit hora dicta; recubuit.
 Splendebat hilare poculis convivium:
 Magno apparatu laeta resonabat domus.
 Repente cum duo juvenes sparsi pulvere,
 Sudore multo (o) defluentes (p) corpora.
 Humanam supra formam, cuidam servulo
 Mandant, ut ad se (q) provocet Simonidem,
 (r) Illius interesse, ne faciat moram.
 Homo perturbatus excitat Simonidem:
 Unum promorat vix pedem triclinio,
 Ruina camerae subito oppressit caeteros,
 Nec ulli juvenes sunt reperti ad januam.
 (f) Ut est vulgatus ordo narratae rei,
 Omnes scierunt (t) numinum praesentiam
 Vati dedisse vitam mercedis loco.

(k) Illi] *Castor & Pollux.*

(l) Laudes duae] *Duae, conjecit Scheff. Laudis duae, sc. partes.*

(m) Iratum] *W. Irate.*

(n) Gratiam corr.] *Amicitiam dirumperet, deperderet.*

(o) Defluentes] *Al. Diff.*

(p) Corpora] *Synecdoche, subintel. ad. Hor. ad caetera pene gemellis.*

(q) Provocet] *Evocet.*

(r) Illius] *Simonidis.*

(f) Ut est vulgatus] *Simulac in vulgum manavit.*

(t) Numinum] *Castoris & Pollucis.*

F A B U L A XXV.

Epilogus. Poeta ad Eutychum.

Superfunt mihi, quae scribam, sed parco sciens :
 Primum, esse ne tibi videar molestior,
 (a) Distingit quem multarum rerum varietas :
 Dein, si quis eadem forte conari velit,
 Habere ut possit aliquid operis residui ;
 Quamvis (b) materiae tanta abundet copia,
 Labori faber ut desit, non fabro labor.
 Brevitatis nostrae praemium ut reddas, peto,
 Quod es pollicitus ; (c) exhibe vocis fidem.
 Nam vita morti propior est quotidie,
 Et hoc minus tui ad me veniet muneris,
 Quo plus consumet temporis dilatio.
 Si cito rem perages, usus fiet longior :
 Fruar diutius, si celerius coepero.
 Languentis aevi dum sunt aliquae reliquiae,
 Auxilio locus est : (d) Olim senio debilem
 Frustra adjuvare bonitas nitetur tua,
 Cum jam defierit esse beneficium utile,
 Et mors vicina flagitabit debitum.
 Stultum admovere tibi preces existima,
 Proclivis ultro cum sit (e) misericordia,
 Saepe impetravit veniam confessus reus ;
 Quanto innocenti justius debet dari ?
 Tuae prius sunt (f) partes, aliorum dein :

(a) Distingit] *M. de---*(b) Materiae] *Fabularis ad scribendum.*(c) Exhibe vocis fidem] *Praesta, & repraesenta, quod voce pollicit. es.*(d) Olim] *De tempore futuro.*(e) Misericordia] *Quae in te est.*(f) Partes] *Ut mihi praesidio sis.*

Similique gyro venient aliorum vices.
 Decerne, quod religio, quod patitur fides,
 Et gratulari me fac iudicio tuo.
 Excedit animus, quem proposuit, terminum;
 Sed difficulter continetur (g) spiritus,
 Integritatis qui sinceræ conscius,
 A noxiorum premitur insolentiis.
 Qui sint requires: adparebunt tempore.
 Ego, quandam legi quam puer sententiam.
 (h) *Palam muziri plebe o piaculum est,*
 Dum (i) sanitas constabit, pulcre meminero.

(g) Spiritus] *Animi impetus.*

(h) Versus est Ennii.

(i) Sanitas] *Sana meos.*

LIBER

LIBER V.

Prologus ad Particulonem.

Cum destinassem terminum operi statuere
 (a) In hoc, ut aliis esset materiae satis,
 Consilium tacito corde damnavi meum.
 Nam si quis talis etiam est tituli (b) cupidior.
 Quo pacto divinabit quidnam omiserim,
 (c) Ut illud (d) ipsum cupiam famae tradere :
 Sua cuique cum sit animi cogitatio.
 Colorque proprius: ergo non (e) levitas mihi,
 Sed certa ratio causam scribendi dedit.
 Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
 Quas (f) Aesopias, non Aesopi, nomino :
 Quasi paucas ostenderit, ego plures dissero,
 (Uusus veruſto genere ; ſed rebus novis.)
 Quarrum libellum dum vacive perleges.
 (g) Hunc obtrectare ſi volet malignitas,
 Imitari dum non poſſit obtrectet (h) licet.
 Mihi parca laus eſt, quod tu, quod ſimiles tui
 Veſtras in chartas verba tranſfertis mea,

(a) In hoc] *Ad hoc, hoc fine.*

(b) Cupidior] *Sic W. al. artifex.*

(c) Ut] *Quantumvis.*

(d) ipsum] *Hominem illum cupidiores.*

(e) Levitas] *Animi inconstancia.*

(f) Aesopias, non Aesop.] *Quod non essent omnes Aesopi, verum plurimae ad exemplum fabularum Aesopiarum confictae. Aesopius autem Graecus penult. longa ob diphthongum, al. scrib. Aesopeas.*

(g) Hunc] *Quintum.*

(h) Licet] *Per me licet ut.*

A Eſop
 Cui

(a) Auſt

Ut quida

Qui pret

Si marmo

Trito My

Adeo fuc

Invidia m

Sed jam

(a) Auſt

conſil

(b) Fabula

Locu

peſſim

tati

Item

hae

meae

D

Emer

Ath

Ut mos eſt

(a) Phale

Dignumque longa judicatis memoria.

(i) Illiteratum plausum (k) ne desidero.

(i) Illiteratum pl.] Ita Ed. W. optime pro Illiteratorum, indocto-
rum. Alii In literatum plausum ire desidero cui versui la-
boranti ita subvenit Gud. In ligerarum ire plausum desidero
e in ire producta propter pl. seq.

(k) Ne] Ne quidem, rectius fortassis nec.

Poeta.

Aesopi nomen sicubi interposuero,
Cui reddidi jampridem quicquid debui,
(a) Auctoritatis esse scito gratia:
Ut quidam artifices nostro faciunt seculo,
Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
Si marmori adscripserunt Praxitelem suo,
Trito Myronem argento. (b) Fabulae exaudiunt
Adeo fucatae. Plus vetustis jam faver
Invidia mordax, quam bonis praesentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.

(a) Auctoritatis gratia] Ad majorem auctoritatem scriptis meis
consilia dam.

(b) Fabulae exaudiunt Adeo fucatae] Al. exaudiant, & fugatae:
Locus in mendo cubat jamdudum desperatus, quem ideo, sed
pessimo exemplo, exulare, iusserunt pleriq; editores. Ita sani-
tati restituendum censuit J. Fr. Gron. Fabulae exeant,
item fucatae. Ingeniose. In lucem, inquit, exeant, edantur
hae fabulae fucio nominis Aesopi adornatae, cum revera
meae sint.

FABULA I.

Demetrius Rex, & Menander Poeta.

Demetrius, qui dictus est (a) Phalereus:
Athenas occupavit imperio improbo.
Ut mos est vulgi, passim & certatim ruunt,

(a) Phalereus] Per diserefin ult. Syll. pro Phalereus, φαλέρειος.

F

(d) FE-

(b) FELICITER, subclamant; ipsi principes
 Illam osculantur, qua sunt oppressi, manum,
 Tacite gementes tristem fortunae vicem.
 Quinetiam resides, & sequentes otium,
 Nè (c) defuisse noceat, reptant ultimi;
 In quæis Menander nobilis comoediis,
 (Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius,
 Et admiratus fuerat ingenium viri.)
 Unguento delibutus, vestitu affluens,
 Veniebat gressu delicato, & languido.
 Hunc ubi Tyrannus vidit extremo agmine,
 Quinam Cinaedus ille (d) in conspectu meo
 Audet venire? Responderunt proximi:
 Hic est Menander scriptor. Mutatus statim,
 (e) Compellat hominum blande, dextramque arripit.

(b) Feliciter] *Hac voce utebantur bene precantes.*

(c) Defuisse] *Nempe expectato officio.*

(d) In conspectu meo] *Pro in conspectum meum, sed non caret exemplo.*

(e) Compellat, &c.] *Habetur hic versus pro notho.*

FABULA II.

Viatores & Latro.

(a) **V**iam expediti pariter carpebant duo,
 Imbellis alter, alter at promptus manz.
 Occurrit illis Latro, & intentans necem
 Aurum poposcit: autax confestim irruens
 Vim vi repellit, ac ferro incautum occupat,
 Et vindicavit sese forti dextera.
 Latrone occiso, timidus accurrit comes,
 Stringitque gladium: dein reiecta penula:
 Cedo, inquit illum; jam curabo, sentiat

(a) Viam, &c.] *Non sunt hi quinque versus Phædri.*

Quos

Quos a
 Velle

(b) Co

Nunc c

(c) Ut

Ego, qu

(e) Sci

Illi a

Qui re

(b) Co

(c) Ut

(d) Ig

(e) Sci

(f) S

CALV

Qu

Tunc il

Voluisti

Injuriae

Respon

Quia (b

Sed te,

Quae de

Optem n

Hoc a

Qui cas

(a) Co

(b) No

(c) Da

(d) Co

*Quos attentarit. Tunc qui depugnaverat,
Vellem istis verbis saltem adjuvisses modo,*

(b) *Constantior fuisset, vera existimans.*

Nunc conde ferrum, & linguam pariter futilem.

(c) *Ut possis alios* (d) *ignorantes fallere;*

Ego, qui sum expertus quantis fugias viribus,

(e) *Scio, quod virtuti non sit credendum tuae.*

Illi assignari debet haec narratio,

Qui re (f) secunda fortis est, dubia fugax.

(b) *Constantior*] *Animosior.*

(c) *Ut*] *Quamvis, etsi.*

(d) *Ignorantes*] *Te & timiditatem tuam.*

(e) *Scio quod*] *Minus latine, lege quam:*

(f) *Secunda*] *Prospera, & bene gesta.*

FABULA III.

Calvus & Musca.

CAlvi momordit musca nudatum caput : (vem ;

Quam opprimere captans, alapam sibi duxit gra-

Tunc illa irridens : M. *Punctum volucris parvulae*

Voluisti morte ulcisci, quid facies tibi,

Injuriae qui addideris (a) *contumeliam ?*

Respondit : C. *Mecum facile redeo in gratiam;*

Quia (b) *non fuisse mentem laedendi scio :*

Sed te, contemti generis animal improbum,

Quae delectaris bibere humanum sanguinem,

Optem necare, vel majore incommodo.

Hoc argumentum, veniam mage (c) dari docet,

Qui casu peccat, quam qui (d) consilio est nocens,

(a) *Contumeliam*] *Nam contumeliosum est alicui alapam infligere.*

(b) *Non fuisse*] *Mibi sc.*

(c) *Dari*] *Ei sc.*

(d) *Consilio*] *Data opera.*

(e) Illum esse quavis poena dignum judico.

(e) Illum] *Qui consilio nocet.*

F A B U L A IV.

Homo & Asinus.

Quidam immolasset verrem cum sancto Herculi,
Cui pro salute votum debebat sua,
Afello iussit reliquias poni hordei.
Quas aspernatus ille, sic locutus est.
Tuum libenter prorsus adpeterem cibum,
Nisi, qui nutritus (a) eo esset, jugulatus foret.

Hujus respectu fabulae deterritus
Periculosum semper (b) reputavi lucrum.
Sed dicis : Qu. *Qui rapere divitias, habent.*
Phaed. *Numeremus, aedum, qui deprensi perierint.*
Majorem turbam (c) punitorum reperies.
Paucis temeritas est bono, multis malo.

(a) Eo esset] *Om. al. illo est.*

(b) Reputavi] *Om. al. vitavi.*

(c) Punitorum] *Eorum, qui deprehensi poenas dederunt.*

F A B U L A V.

Scurra, & Rusticus.

Pravo favore (a) labi mortales solent,
Et (b) pro judicio dum stant erroris sui,
Ad poenitendum (c) rebus manifestis agi.

Facturus ludos quidam (d) dives nobilis,
Proposito cunctos invitavit praemio,

(a) Labi] *Abduci.*

(b) Pro judicio dum stant] *i. e. Tuentur errorem suum.*

(c) Rebus manifestis] *Quum res palam factae sunt.*

(d) Dives nobilis] *Vix patitur haec conjungi mos Romanus, melius nobiles.*

Quam

Lib. V.

Quam q

Venere

Quos in

Habere

Quod in

Dispersu

Paulo an

In scena

Sine app

Silentiur

Ille in fi

Et sic po

(b) Veru

Et excu

Nihil est

Hominen

Hoc vidi

Me vinc

Idem fab

Fit turba

Et (m)

Uterque

Moverqu

Tunc fin

Porcellu

(e) Laud

(f) Sal

(g) Civi

(h) Ver

(i) Simu

(k) Rep

(l) Favo

(m) Der

(n) Faci

Quam quisque posset ut novitatem ostenderet,
Venere artifices (e) laudis ad certamina
Quos inter scurra notus urbano (f) sale
Habere dixit se genus spectaculi,
Quod in theatro nunquam prolaturum foret.
Dispersus rumor (g) civitatem concitat :
Paulo ante vacua turbam deficiunt loca.
In scena vero postquam solus constitit,
Sine apparatu, nullis adjutoribus,
Silentium ipsa fecit expectatio.
Ille in sinum repente demisit caput,
Et sic porcelli vocem est imitatus sua.
(h) Verum ut subesse pallio contenderent,
Et excuti juberent: Quo facto, (i) simul
Nihil est (k) repertum, multis onerant laudibus.
Hominemque plausu prosequuntur maximo.
Hoc vidit fieri Rusticus: *Non mehercule*
Me vincet, inquit; & statim professus est
Idem facturum melius se postridie.
Fit turba major: Jam (l) favor mentes tenet,
Et (m) derisuri, non spectaturi sedent.
Uterque prodit. Scurra digrunnit prior,
Moverque plausus, & clamores suscitatur.
Tunc simulans sese vestimentis Rusticus
Porcellum obtegere, (quod (n) faciebat scilicet,

(e) Laudis ad certamina] *Laudem allatura.*

(f) Sale] *Facetia, disteriis.*

(g) Civitatem] *Omnes cives.*

(h) Verum] *Porcellum.*

(i) Simul] *Pro simulac.*

(k) Repertum] *Sub pallio.*

(l) Favor] *Quo scurrae favebant.*

(m) Derisuri] *Rusticum,*

(n) Faciebat] *Obtegebat re vera.*

Sed, in (o) priore quia nil compererant, (p) latens)
 Pervellit aurem (q) vero, quem celaverat.
 Et cum dolore vocem (r) naturae exprimit.
 Adclamat populus *Scurram multo similis*
Imitatum, & cogit Rusticum trudi foras.
 At ille profert ipsum porcellum e sinu,
 Turpemque (s) aperto pignore errorem probans;
En! hic declarat, quales sitis iudices!

(o) Priore] *Scurra.*

(p) Latens] *Non observatus, non excussus est.*

(q) Vero] *Porcello.*

(r) Naturae] *Naturalem porcelli vocem.*

(s) Aperto pignore] *Manifesto argumento, indicio.*

F A B U L A VI.

Poeta ad Particulonem.

A Dhuc supersunt multa, quae possim loqui,
 Et copiosa abundat rerum varietas :
 Sed temperatae suaves sunt argutiae,
 Immodicae offendunt. Quare, vir sanctissime
 Particulo, nomen chartis victurum meis,
 Latinis dum manebit pretium literis,
 Si non ingenium, certe brevitatem adproba.
 Quae commendari tanto debet justius,
 Quanto Poetae sunt (a) molesti validius.

(a) Molesti] *Quum Poetae sunt molesti & importuni, quanto
 quis brevior est, tanto magis commendandus.*

FABULA VII.

Duo Calvi de invento pectine.

INvenit calvus forte in trivio pectinem ;
 Accessit alter aequae (a) defectus pilis,
HEIA, inquit, (b) *IN COMMUNE*, quodcumq; est lucri.
 Ostendit ille (c) praedam, & adjecit simul,
Superum voluntas favit, sed fato invido :
Carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus.
 Quem spes delusit, huic querela convenit.

(a) Defectus] *Spoliatus.*

(b) In commune] *Sic loquitur Seneca ep. 119. Quoties aliquid inveni, non expecto donec dicas IN COMMUNE. Ipse mihi dico:*

(c) Praedam] *Pectinem.*

FABULA VIII.

Princeps Tibicen.

UBi vanus animus (a) aura caprus frivola
 Arripuit insolentem sibi fiduciam,
 Facile ad derisum stulta levitas ducitur.

(b) Princeps tibicen notior paulo fuit,
 Operam Bathylla solitus in scena dare.

Is forte ludis, non satis memini quibus,
 Dum Pegma rapitur, concidit casu gravi
 Nec opinans, & sinistram fregit tibiam,

(c) Duas cum dextras maluisset perdere ;
 Inter manus sublatus, & multum gemens
 Domum refertur. Aliquot menses transeunt,
 Ad sanitatem dum venit curatio.

Ut spectatorum mos est, & lepidum genus,

(a) Aura frivola] *Vulgi gratiam & favorem, qui frivolus est, intelligit.*

(b) Princeps] *Nomen proprium tibicinis.*

(c) Duas dextras] *Tibias, jocatur in ambiguitate vocis Tibiae. Vid. Didasc. Heant. Ter.*

Desiderari coepit, cujus (c) flatibus
 Solebat excitari sa'tantis vigor.
 Erat facturus ludos quidam nobilis,
 Et incipiebat (d) ingredi Princeps, eum
 Adducit (e) pretio, precibus, ut tantummodo
 Ipso ludorum ostenderet sese die.
 Qui simul advenit, rumor de Tibicine
 Fremit in theatro. Quidam affirmant mortuum :
 Quidam in conspectum proditurum sine mora :
 Aulæo misso, devolutis tonitribus,
 Dii sunt locuti more (f) translatitio.
 Tunc chorus (g) ignotum mox reducto canticum
 Imposuit, cujus hæc fuit sententia : [CIPE.
 LAETARE INCOLUMIS ROMA, SALVO (h) PRIN-
 In plausus consurrectum est : Jactat basia
 Tibicen, (i) gratulari fautores putar.
 Equester ordo stultum errorem intelligit,
 Magnoque risu canticum repeti jubet.
 Iteratur illud : (k) Homo meus se in pulpito
 Totum prosternit : plaudit inludens (l) eques :
 Rogare populus hunc coronam existimat.
 Ut vero (m) cuneis notuit res omnibus ;
 Princeps ligato crure, nivea fascia,
 Niveisque tunicis, niveis etiam calceis,

(c) Flatibus] Tibicæ cantibus.

(d) Ingressi Princ.] Ita W. al. Princeps ingredior.

(e) Pretio, precibus] Qua pretio, qua precibus.

(f) Translatitio] Consuetudo, solilo.

(g) Ignotum mox reducto] Ignotum Tibicini, qui adfuerat, & modo reductus esset.

(h) Principe] Tiberio, cum sublatuſ esset Sejanus conjurator.

(i) Gratulari] Sibi, utpote Principi.

(k) Homo meus] My Gentleman, i. e. de quo institutus est mihi Sermo. Waste habet Homo iners, sed invito versu.

(l) Eques] Collegæ pro equites.

(m) Cuneis] Populo in cuneis sedenti.

Superbiens honore (n) divinae domus,
Ab universis capite est protrusus foras.

(n) Divinae] *Augustae Caesareae.*

FABULA IX.

Occasio depicta.

(a) **C**ursu volucris pendens in novacula,
Calvus, comosa fronte, nudo corpore,
Quem, si occuparis, teneas, elapsum semel
Non ipse possit Jupiter (b) reprehendere :
Occasionem rerum significat (c) brevem.

¶ Effectus impediret ne segnis mora,
Finxere antiqui talem effigiem (d) Temporis.

(a) Cursu] *W. Cur sic.*

(b) Reprehendere] *Revocare.*

(c) Brevem] *Brevem esse.*

(d) Temporis] *Occasionis.*

FABULA X.

Taurus & Vitulus.

Angusto in aditu Taurus luctans cornibus
Cum vix intrare posset ad praesepia,
Monstrabat vitulus, quo se pacto (a) flecteret :
T. Tace, inquit, ante hoc novi, quam tu natus es.

¶ Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

(a) Flecteret] *Al. plecteret.*

FABULA XI.

Canis & Venator.

Adversus omnes fortis veloces feras
Canis, cum domino semper fecisset satis,
Lan-

Languere coepit annis ingrantibus,
 Aliquando objectus hispidi pugnae suis,
 Adripuit aurem : Sed cariosis dentibus
 Praedam dimisit. Hic tum venator dolens,
 Canem objurgabat. Cui (a) senex contra latrans,
 (b) *Non me destituit animus, sed vires meae :*
 Quod fuimus (c) *lauda, si jam damnas quod sumus.*
 ¶ Hoc cur, Philete, (d) scripserim, pulcre vides.

(a) Senex] *Canis.*

(b) Non me] *Al. non te.*

(c) Lauda, si---quod sumus] *Editi, Qu. su. laudas, jam damnas qu. non sumus. Scriptum erat LAUDASI AM. Sed cum evanuerit primum I, traxerunt S. ad LAUDA, atq; ita cum claudicaret versus Pithaeus intrusit non, abest enim MSS. Pith. & Remens. ex Gudis.*

(d) Cur scripserim] *Nempe ad excusandum me tibi quia annis jam ingrantibus non sum, qui fueram. Me quoque destituerunt vires meae.*

APPENDIX FABULARUM,

A

MARQUARDO GUDIO

Ex Manuscripto Divionensi descriptarum.

F A B U L A I.

MILUUS AEGROTANS.

Multos quum menses aegrotasset Miluus;
 Nec jam videret esse vitae spem suae;
 Matrem rogabat, sancta circumiret loca,
 Et pro salute vora faceret maxima.
 Faciam, inquit, fili; sed opem ne non impetrem, s
 Vehementer vereor; sed qui delubra omnia
 Vastando, cuncta polluisti altaria,
 Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis rogem?

F A-

F A B. II.

LEPORES VITAE PERTAESI.

Qui sustinere non potest suum malum,
 Alios inspiciat, & discat tolerantiam.
 Aliquando in silvis strepitu magno conciti
 Lepores clamant, se propter a'liu'os metus
 Finire velle vitam. Sic quemdam ad lacum 5
 Venerunt, miseri quo se praecipites darent.
 Adventu quorum postquam rahae territae
 Virides in algas misere fugientes ruunt :
 Heu, inquit unus, sunt & alii, quos timor
 Vexat malorum. Ferte vitam ut caeteri. 10

F A B. III.

VULPIS ET JUPITER.

Naturam turpem nulla fortuna obtegit.
 Humanam in speciem quum vertisset Jupiter
 Vulpem, regali pellex ut sedit throno,
 Scarabeum vidit prorepentem ex angulo;
 Notamque ad praedam celeri prosiluit gradu. 5
 Superi risere, magnus erubuit pater,
 Repudiatam turpemque pellicem expulit;
 His prosequutus : Vive quo digna es modo,
 Quae nostris uti meritis digne non potes.

NE
 Luxuria
 Super
 Experg
 Adripu
 Crimen
 Hoc R
 Ignovi
 Leo du
 Captur
 Rugire
 Mus fu
 Benefi
 Mox c
 Lustra
 Nervos
 Sic ca

A

Fab
 intep

F A B. IV.

LEO ET MUS.

NE quis minores laedat fabula haec monet.

Leone in silva dormiente, rustici

Luxuriabant mures; unus ex iis

Super cubantem casu quodam transit.

Expergestus miserum Leo celeri impetu

5

Adripuit; ille veniam sibi dari rogat,

Crimen sateretur, peccatum imprudenciae.

Hoc Rex ulcisci gloriosum non putans,

Ignovit & dimisit. Post paucos dies

Leo dum vagatur noctu, in foveam decidit.

10

Captum ut se agnovit laqueis, voce maxima

Rugire coepit; cujus immanem ad sonum

Mus subito accurrens; non est quod timeas, ait,

Beneficio magno gratiam reddam parem.

Mox omnes artus, artuum & ligamina

15

Lustrare coepit, cognitosque dentibus

Nervos rodendo laxat ingenia artuum.

Sic captum mus leonem filvis reddidit.

F A B. V.

HOMO ET ARBORES.

Auxilia qui dat hostibus suis perit.

Secure facta ab arboribus homo postulat

Ma-

Feb. V.] Hanc Fabulam ex Phaedri Iambis in veteri Manuscr pro
interpolatam, sic numeris suis restituendam patat M. Gudius.

Manubrium ut darent de ligno, quod foret
Firmum. Jusserunt omnes oleastrum dari;
Accepit ille; oblatum & manubrium
Aptans securi magna caedit robora,
Et eligebat arbores. Tunc sic Fraxino
Dixisse fertur Quercus: Merito ferreas
Patimur bipennes; quia dedimus manubria.

Aliter & melius ad vestigia veteris libri.

Pereunt suis auxilium dantes hostibus.

Facta bipenni ab Arboribus Homo petit,
Manubrium ut darent e ligno, quod foret
Firmum. Jusserunt omnes oleastrum dari;
Accepit ille munus, & manubrium
Aptans securi magna caedit robora;
Dumque eligebat quae veller, sic Fraxino
Dixisse fertur Quercus: Merito maleficas
Patimur bipennes, quibus adjumento sumus.

Aliter adhuc.

Pereunt suis auxilium qui dant hostibus.

Facta bipenni quidam ab Arboribus petit,
Darent manubrium e ligno, quod firmum foret.
Subito jusserunt omnes oleastrum dari:
Accepit munus, factumque aptans manubrium
Coepit securi magna excidere robora.
Hic dum truncanda eligeret, Fraxino
Dixisse fertur Quercus: Merito caedimur.

F I N I S.

Index

Fab.

I. L

pete

III. G

IV. Ca

nem

V. Vac

& a

VI. R

VII. V

Tra

VIII. A

IX. p

filia

X. Lu

Sim

XI. A

tes,

XII. C

XIII. C

XIV.

XV. A

stor

XVI. C

pus,

XVII.

pus,

Index Fabularum.

LIBER I.

Fab.	Pag.
I. L Upus, & Agnus,	2
II. Ranae Regem petentes,	Ibid.
III. Graculus superbus,	3
IV. Canis per fluvium carnem ferens,	4
V. Vacca, & Capella, Ovis, & Leo,	Ibid.
VI. Ranae ad Solem,	5
VII. Vulpes ad Personam Tragicam,	Ibid.
VIII. Lupus & Gruis,	Ibid.
IX. Passer ad Leporem consiliator,	6
X. Lupus & Vulpes, Judice Simio,	Ibid.
XI. Asinus & Leo venantes,	7
XII. Cervus ad fontem,	8
XIII. Vulpes & Corvus,	Ib.
XIV. Ex Sutore Medicus,	9
XV. Asinus ad Senem Pastorem,	10
XVI. Ovis, Cervus, & Lupus,	Ibid.
XVII. Ovis, Canis, & Lupus,	Ibid.

Fab.	Pag.
XVIII. Mulier Paturiens	11
XIX. Canis Parturiens,	Ib.
XX. Canis Famelici,	12
XXI. Leo Senex, Aper, Taurus, & Asinus,	Ibid.
XXII. Mustela, & Homo,	13
XXIII. Canis Fidelis,	Ib.
XXIV. Rana rupta,	14
XXV. Canis & Crocodilus,	Ibid.
XXVI. Vulpes & Ciconia,	Ibid.
XXVII. Canis, Thesaurus, & Vulturius,	15
XXVIII. Vulpes, & Aquila,	Ibid.
XXIX. Asinus irridens Asinum,	16
XXX. Ranae metuentes Taurorum praelia,	Ibid.
XXXI. Milvus & Columbae,	17

LIBER II.

I. Juvenus, Leo, & Praedator,	19
II. Repente calvus,	Ibid.
	III.

Index Fabularum.

Fab.	Pag.
III. Aesopus ad quendam de successu improborum,	20
IV. Aquila, Feles, & Aper,	Ibid.
V. Tiberius Caesar ad A- triensem,	21
VI. Aquila & Cornix,	22
VII. Mali duo & La- trones,	23
VIII. Cervus ad Boves,	24

LIBER III.

I. Anus ad epotam ampho- ram,	28
II. Panthera & Pastores,	29
III. Aesopus & Rusticus,	Ib.
IV. Lanius de Simio,	30
V. Aesopus & Petulans,	Ib.
VI. Musca & Mula,	31
VII. Lupus ad Canem,	Ib.
VIII. Soror ad Fratrem,	32
IX. Socrates de amicis,	33
X. Poeta de Credere & non Credere,	Ibid.
XI. Eunuchus ad impro- bum,	36
XII. Pullus ad margari- tam,	Ibid.
XIII. Ares & Fuci, Vef- pa iudice,	37
XIV. Aesopus ludens,	Ib.
XV. Canis ad Agnum,	38
XVI. Cicada & Noctua,	39
XVII. Arbores in Deorum tutela,	40

Fab.	Pag.
XVIII. Pavo ad Junonem de voce sua,	Ibid.
XIX. Aesopus respondet Garrulo,	41
XX. Asinus & Galli,	Ib.

LIBER IV.

I. De Mustela & Muribus,	43
II. De Vulpe, & Uva,	44
III. Equus & Aper,	Ibid.
IV. Aesopus interpres Te- stamenti,	45
V. Pugna Murium & Mu- stelarum,	47
VI. In fabularum Aesopia- rum Censores,	48
VII. Vipera & Lima,	49
VIII. Vulpes, & Hircus,	Ib.
IX. Peræ duæ,	50
X. Fur & Lucernæ,	Ibid.
XI. Hercules de Pluto,	51
XII. De Leone Regnante,	52
XIII. Imperfecta & ob- scoena,	53
XIV. Obscoena,	Ibid.
XV. De Capreis Babbat- tis,	Ibid.
XVI. Gubernator & nau- tae,	Ibid.
XVII. Canum Legati ad Jovem,	54
XVIII. Homo & Colubra. Misericordia nociva,	55
XIX. Vulpes & Draco,	56
XX.	

Fab.
XX. Phae-
XXI. De
XXII. Mo
XXIII. I
ca,
XXIV. P
a Diis
XXV. E
Eutych
LI
Demetr
nander

Index Fabularum.

Fab.	Pag.	Fab.	Pag.
XX. <i>Phaedrus de Fabula</i> , 57		II. <i>Viatores & Latro</i> , 66	
XXI. <i>De Simonide</i> , Ib.		III. <i>Calvus & Musca</i> , 67	
XXII. <i>Mors Parturiens</i> , 59		IV. <i>Homo & Asinus</i> , 68	
XXIII. <i>Formica & Mus-</i> <i>ca</i> , Ibid.		V. <i>Scurra & Rusticus</i> , Ib.	
XXIV. <i>Poeta de Simonide</i> <i>a Diis servato</i> , 60		VI. <i>Poeta ad Particulo-</i> <i>nem</i> , 70	
XXV. <i>Epilogus. Poeta ad</i> <i>Eutychum</i> , 62		VII. <i>Duo Calvi de invento</i> <i>peſſine</i> , 71	
		VIII. <i>Princeps Tibicen</i> , Ib.	
		IX. <i>Occasio depiſta</i> , 73	
		X. <i>Taurus & Vitulus</i> , Ib.	
		XI. <i>Canis & venator</i> , Ib.	
		<i>Appendix Fabularum, &c.</i> 75	

LIBER V.

I. *Demetrius Rex, & Me-*
nander Poeta, 65

PUBLII SYRI

QUAE

SUPERSUNT.

G 2

JO-

JOSEPHUS SCALIGER

De Publio Syro.

*Nunquam hos versus de manibus de-
ponant, non pueri tantum, sed etiam
doctiores.*

TAN.

Praet
cipuun
te oper
breves
mento
re for
quos e
quibus
per co
curavi
praete

TAN. FABRI

P R A E F A T I O

IN PUBLIUM SYRUM.

QUAE me impulerit ratio ut Publium Syrum Phaedri fabellis adjungendum crediderim, si quis erit qui quaerat, paucis dabo. Videlicet scriptor est, si quisquam alius, ad formandos hominum mores apprime factus; eo autem, ut opinor, studia omnia nostra, cogitationesque omnes conferre debemus, ut, quotidie Major in nobis virtutis fiat accessio. Nam

———quid Musae sine moribus

Vanae proficiant?

Praeterea hoc habet Publii libellus vel maxime praecipuum, quod ubicunque incipias, recte incipias; neque te operae poeniteat tuae. Sunt enim illius sententiae breves, succi plenae, solidae, & quae in omni se argumento ultro offerant meditati. Itaque adeo non abs re fortasse quis eas cum Hermis illis comparaverit, quos olim Hipparchus (rem narrat Plato) praeceptis quibusdam inscriptos, quae uno versiculo continebantur, per compita urbis Atheniensis & singulos vicos ideo curavit erigi, ut cives & rusticos homines hac illac praetereuntes ad sapientiae studium vocaret. His

addas licet, floruisse ea tempestate Romae Publium, qua non temere ullum scriptorem reperias, nisi perfectissimum, Lucretios, Catullos, Cicerones, Sallustios, &c. Tum vero, quod ego palmarium judico, D. Julio Caesari, viro extra omnem ingenii aleam posito, admirationi fuisse. Itaque, Lector, num parva causa aut ratio est? Imo maxima; neque tu, sat scio, ubi legeris, consilium nostrum de edendo Publio spernes. At quoniam tua interesse videtur vel maxime, nosse quis fuerit, eam rem paucis absolvemus: idque trium veterum scriptorum ope. Genus, aetatem, ingenium dicet Macrobius Saturnaliorum lib.

II.

Publius, inquit, natione Syrus, cum puer ad patronum domini esset adductus, promeruit cum non minus salibus & ingenio, quam forma. Nam forte cum ille servum suum hydropicum jacentem in area vidisset, increpuissetque quid in sole faceret; respondit *Aquam calefacit*. Joculari deinde super coena orta quaestione, Quodnam esset molestum otium; aliud alio opinante, ille, *Podagrici pedes*, dixit. Ob haec & alia manumissus & majore cura eruditus, cum Mimos componeret, ingentique assensu in Italiae oppidis agere coepisset, productus Romae per Caesaris ludos, omnes, qui tunc scripta & operas suas ad scenam locaverant, provocavit, ut singuli secum posita invicem materia pro tempore contenderent; nec ullo recusante superavit omnes, in queis & Laberium. Unde Caesar (*intellige D. Julium*) hoc modo pronunciavit:

Favente tibi me victus es, Laberi, a Syro.

Itaque Publio palmam, & Laberio annulum aureum cum quingentis sesteritiis dedit. Tunc Publius ad Laberium recedentem ait:

Quicum

Quicum contendisti scriptor, hunc spectator subleua.

Haec Macrobius. Quae autem sequuntur ex Agellio sunt.

Publius Mimos scriptitavit; dignasque habitus est, qui suppar Laberio judicaretur. Caium autem Caesarem ita Laberii maledicentia & arrogantia offendebar, ut acceptiores & probatiores sibi esse Publī quam Laberii Mimos praedicaret. Hujus Publī sententiae feruntur pleraeque lepidae, & ad communem usum accommodatissimae. *Haec ille. Quanto autem in pretio sint habendae hae sententiae, quis melius Seneca dixerit? Sic igitur in Ep. viii. Quam multa poetae dicunt, quae a philosophis aut dicta sunt, aut dicenda? Non attingam tragicos aut rogaras nostras; (habent enim hae quoque aliquid severitatis, & sunt inter tragoedias & comoedias mediae,) quantum disertissimorum versuum inter Minos jacet? Quam multa Publī non excalceatis, sed cothurnatis dicenda sunt? Excalceatos autem in hoc Senecae loco intellige actores Mimorum; qui nudis pedibus prodibant, ut cothurnati Tragoedi, & in soccis Comoedi. Item in libello de tranquillitate sic ait: Publius tragicis comicisque vehementior ingeniis, quoties mimicas ineptias, & verba ad summam caveam spectantia reliquit, inter multa alia cothurno, non tantum sipario, fortiora, & haec ait:*

Civis potest accidere quod cuiquam potest.

Hoc si quis in medullas demiserit, &c. Per verba ad summam caveam spectantia intellige quae a Mimographis dicebantur ad oblectandam plebeculam; ea enim in summa cavea spectabat. Per ineptias mimicas intellige descriptiones & narrationes liberiores, paulo mordaciores, lasciviores; tales enim fuisse Mimos constat. Hos Mimos hodie non habemus, sed excerptas tantum ex iis sententias, quas ad emendandos corrupti populi mores interserere solebant Mimi-

graphi. Quod autem auctor est Seneca P. Syrum multa dixisse fortiora cothurno, non tantum sipario, per cothurnum Tragicos intellige, per siparium Mimos, idque ex veteribus glossis in Juvenalem. Huius trium veterum scriptorum testimoniis addas licet Julii Caesaris Scaligeri locum ex lib. 1. de Poetica, ubi de Mimis agit: Translata in Italiam argumenta (Mimorum scilicet) adeo salibus ac dicitate aucta sunt, ut unus Publius universam Graeciam ea laude spoliavit. Et haec quidem de Publio, neque enim memini me de illo plura legere.

PUB.

SE

A

Ab

Abf

Ad

Ad

Ad

Ad

Adu

Aes

Act

Alie

Alie

Alie

Alc

Am

Am

Am

Am

Am

Am

Am

PUBLII SYRI

SELECTAE SENTENTIAE

EX MIMIS.

A Morte semper homines tantundem absumus.
 Ab alio expectes, alteri quod feceris.
 Ab amante lacrymis redimas iracundiam.
 Absentem lædit, cum ebrio qui litigar.
 Ad calamitatem quilibet rumor valet. 5
 Ad poenitendum properat, cito qui iudicat.
 Ad tristem partem strenua est suspicio.*
 Adulter est uxoris amator acrior.
 Aes debitorem leve, grave inimicum facit.
 Aetas cinoedum celat, aetas indicat. 10
 Aliena nobis, nostra plus alijs placent.
 Alienam aes homini ingenuo acerba est servitus.
 Alienum est omne, quicquid oprando evenit.
 Alterius damnum gaudium haud facias tuum.
 Amans iratus multa mentitur sibi. 15
 Amans quid cupiat, scit: quid sapiat non videt.
 Amans quod suspicatur, vigilans somniat.
 Amare juveni fructus est, crimen seni.
 Amare & sapere vix Deo conceditur. 20
 Ames parentem, si æquus est; si aliter feras.
 Amicitia semper prodest, amor & nocet.

Ami-

Amicitia pares aut accipit, aut facit.
 Amici vitia si feras, facis tua.
 Amicum perdere est damnorum maximum.
 Amicum ludere ne joco quidem licet. 25
 Amicis eo magis dees, quo nihil habes.
 Amor extorqueri non pote, elabi pote.
 Amor otiosae causa sollicitudinis.
 Amor misceri cum timore non potest.
 Amoris vulnus idem sanat, qui facit. 30
 Angusta capitur tutior in mensa cibis.
 Animi arbitrio amor sumitur, non ponitur.
 Animo dolenti nil oportet credere.
 Animus vereri qui scit, scit tuto ingredi.
 Animus hominis, quicquid sibi imperat, obtinet. 35
 Anus cum ludit, morti delicias facit.
 Aperte mala cum mulier, tum demum est bona.
 Arcum intentio frangit, animum remissio.
 Ars non ea est, quae ad effectum casu venit.
 Avaro quid mali optes, nisi ut vivat diu? 40
 Avarum facile capias, ubi non sis idem.
 Avarum irritat, non satiat pecunia.
 Avarus animus nullo satiatur lucro.
 Avarus damno potius, quam sapiens, dolet.
 Avarus, nisi cum moritur, nil rectum facit. 45
 Avarus ipse miseriae causa est suae.
 Audendo virtus crescit, tardando timor.
 Ausferri & illud, quod dari potuit, potest.
 Aut amat, aut odit mulier: nihil est tertium.
 Auxilia humilla firma consensus facit. 50
 Bene perdit nummos, iudici cum dat nocens.
 Bene dormit, qui non sentit quam male dormiat.
 Bene cogitata si excidunt, non occidunt.
 Beneficia plura accipit, qui scit reddere.
 Beneficium dando accipit, qui digno dedit. 55
 Beneficium qui dedisse se dicit, petit.
 Beneficium saepe dare docere est reddere.

Bene-

Benef
 Benef
 Benef
 Benig
 Bis ef
 Bis e
 Bis pe
 Bis vi
 Bis in
 Bland
 Bona
 Bona
 Bona
 Bona
 Bona
 Bona
 Bona
 Bonis
 Bonit
 Bono
 Bono
 Bono
 Bonu
 Bonu
 Bonu
 Bonu
 Bonu
 Bonu
 Brev
 Ca
 Casta
 Casu
 Cave
 Ckru
 Cito
 Cito
 Civi

- Beneficium qui dare nescit, injuste petit.
Beneficium dignis ubi das, omnes obligas.
Beneficium accipere libertatem vendere est. 60
Benignus etiam dandi causam cogitat.
Bis est gratum, quod opus est ultro si offeras.
Bis emori est alterius arbitrio mori.
Bis peccas, cum peccanti obsequium accommodas.
Bis vincit, qui se vincit in victoria. 65
Bis interimitur, qui suis armis perit.
Blanditia, non imperio fit dulcis Venus.
Bona nemini hora est, ut non alicui sit mala.
Bona mors est homini, vitae quae extinguit mala.
Bona opinio hominum tutior pecunia est. 70
Bona fama in tenebris proprium splendorem obci-
Bona comparat praesidia misericordia. [net.
Bona turpitudine est, quae periculum vindicat.
Bonarum rerum consuetudo pessima est.
Bonis nocet, quisquis pepercerit malis. 75
Bonitatis verba imitari major malitia.
Bono iustitiae proxima est severitas.
Bonorum crimen est officiosus miser.
Bonum quidem supprimitur, nunquam extinguitur.
Bonum est fugienda aspicere in alieno malo. 80
Bonum ad virum cito moritur iracundia,
Bonus animus laesus gravius multo irascitur.
Bonus animus nunquam erranti obsequium accom-
modat.
Brevis mens ipsa est memoria iracundiae,
Caret periculo, etiam qui tutus cavet. 85
Casta ad virum matrona parendo imperat.
Casus quem saepe transit, aliquando invenit.
Cavendi nulla est dimittenda occasio.
Citiùs venit periculum, cum contemnitur.
Cito ignominia fit superbi gloria. 90
Cito improborum laeta ad perniciem cadunt.
Civilis belli oblivio defensio est.

Eget minus mortalis, quo minus cupit.
Eheu quam miserum est fieri metuendo senem. 130
Eodem animo beneficium debetur, quo datur.
Eripere telum, non dare, irato decet.
Est cupiditati & ipsa tarda celeritas.
Est socia mortis homini vita ingloria.
Est turba semper argumentum pessimi. 135
Est vita misero longa, felici brevis.
Et calamitas virtutis est occasio.
Et deest, & superat miseris cogitatio.
Et miseriarum portus est patientia.
Etiam celeritas in desiderio mora est. 140
Etiam capillus unus habet umbram suam.
Etiam hosti est aequus, qui habet in consilio fidem.
Etiam innocentes cogit mentiri dolor.
Etiam in peccato recte praestatur fides.
Etiam oblivisci, quod scis, interdum expedit. 145
Etiam, qui faciunt, odio habent injuriam.
Etiam sanato vulnere cicatrix manet.
Etiam tyrannus vix precario imperat.
Ex hominum quaestu facta fortuna est Dea.
Ex vitio alterius sapiens emendat suum. 150
Excelsis multo facilius casus nocet.
Exeritur opere nequitia, non incipit.
Exigua pars est vitae, quam nos vivimus.
Exilium patitur, patriae qui se denegat.
Facilitas animi ad partem stultitiae rapit. 155
Facilius crescit, quam incohatur, dignitas.
Facit gratum Fortuna, quam nemo videt.
Factum tacendo crimen facias acrius.
Falsum maledictum malevolum mendacium est.
Fatetur facinus is, qui iudicium fugit. 160
Felicitas nutrix est iracundiae.
Felix improbitas optimorum est calamitas.
Per difficilia, ut & facilia perferas.
Feras, non culpes, quod vitari non potest.

Feras

Feras quod laedit, ut & id, quod prodest, feras. 163
Ficta cito ad naturam reciderint suam.

Fidem nemo unquam perdit, nisi qui non habet.

Fidem qui perdit, quo servet se in reliquum?

Fidem qui perdit, perdere ultra nil potest.

Fides, ut anima, unde abiit, eo nunquam redit. 170

Formosa facies muta commendatio est.

Fortuna jus in hominis mores non habet.

Fortuna magna magna domino est servitus.

Fortuna nulli plus, quam consilium valet.

Fortuna nimium quem fovet, stultum facit. 175

Fortuna obesse nulli contenta est semel.

Fortuna quum blanditur, captatum venit.

Fortuna quo se, eodem & inclinatur favor.

Fortuna vitrea est; tam quum splendet, frangitur.

Fortuna usu dat multa, mancipio nihil. 180

Fortuna unde aliquid fregit, quassum est.

Fortunam citius vel rapias, quam retineas.

Fraus est accipere, quod non possis reddere.

Frequens vindicta paucorum odium reprimat.

Frugalitas inserta est rumoris boni. 185

Frustra rogatur, qui misereri non potest.

Furor fit laesa saepius patientia.

Futura pugnant, ne se superari finant.

Geminat peccatum, quem delicti non putet. 189

Grave crimen, etiam leviter cum dictum est, nocet.

Grave est malum omne, quod sub aspectu later.

Grave iudicium est, quod praeiudicium non habet.

Grave praeiudicium est, quod iudicium non habet.

Gravis animi poena, quem post facti poenitet.

Gravis animus dubiam non habet sententiam. 195

Gravior est inimicus, qui latet in pectore.

Graviora quaedam sunt remedia periculis.

Gravissima est probi hominis iracundia.

Gravissimum est imperium consuetudinis.

Gravius nocet, quodcunque in expertum accidit. 200

Habet suum venenum blanda oratio.

Ha-

Habe

Haere

Haere

Heu

Heu

Homi

Homi

Homi

Homi

Homi

Homi

Hone

Hone

Hone

Ig

Ignor

Illo

Impu

In an

In ca

In ju

In nu

In re

In v

Infer

Inger

Inger

Ingra

Inim

Inim

Injur

Inop

Inop

Insan

Instr

Intell

Habent locum maledicti crebrae nuptiae.
Haeredem ferre utilius est, quam quaerere,
Haeredis fletus sub persona risus est.
Heu quam difficilis gloriae custodia est? 205
Heu quam timendus, qui mori tutum putat!
Hominem experiri multa paupertas jubet.
Homo extra corpus est suum, quum irascitur.
Homo, ne sit sine dolore, Fortunam invenit.
Homo totiens moritur, quotiens amittit suos. 210
Homo semper in ore aliud fert, aliud cogitat.
Homo vitae commodatus, non donatus est.
Honesta lex est temporis necessitas.
Honeste servit, qui succumbit tempori.
Honestus rumor alterum est patrimonium. 215
Ignoscere hominum est, ubi pudet, cui ignoscitur.
Ignoscito saepe alteri, nunquam tibi.
Illo nocens se damnat, quo peccat, die.
Impune in eum peccas, qui peccat rarior.
In amore semper mendax iracundia est. 220
In calamitoso risus etiam injuria est.
In judicando criminosa est celeritas.
In nullum avarus bonus est, in se pessimus.
In rebus dubiis plurimi est audacia.
In vita miseri nulla contumelia est. 225
Inferior nescit, quicquid peccat superior.
Ingenuitas non recipit contumeliam.
Ingenuitatem laedis, cum indignum rogas.
Ingratus unus omnibus miseris nocet.
Inimicum quamvis humilem docti est metuere. 330
Inimicum ulcisci vitam accipere est alteram.
Injuriarum remedium est oblitio.
Inopi beneficium bis dat, qui dat celer.
Inopiae desunt pauca, avaritiae omnia.
Insanus omnis furere credit caeteros. 235
Instructa inopia est in divitis cupiditas.
Intellige ecquae sint, ut & bene agas, bona.

In-

Invidia loquitur id, quod obest, non quod subest.
 Invidia tacite, sed inimice irascitur.
 Invidiam ferre aut fortis, aut felix potest. 240
 Invitat culpam, qui peccatum praeterit.
 Invitum cum retineas exire incitas.
 Iratum breviter vites, inimicum diu.
 Iratus etiam facinus consilium putat.
 Is minimo eget mortalis, qui minimum cupit. 245
 Ita agas, ne quis tuopse te merito oderit.
 Ita crede amico, ne sit inimico locus.
 Jucundum nihil est, nisi quod reficit varietas.
 Judex damnatur, cum nocens absolvitur.
 Laeso doloris remedium inimici est dolor. 250
 Lascivia & laus nunquam habent concordiam.
 Laus nova nisi oritur, etiam vetus amittitur.
 Legem nocens veretur, Fortunam innocens.
 Levis est Fortuna: cito reposcit, quod dedit.
 Lex universa est, quae jubet nasci & mori. 255
 Libido cunctos etiam sub vultu domat.
 Libido indicium est ejus, quod levitas sapit.
 Lingua est maliloquax mentis indicium malae.
 Loco ignominiae est apud indignum dignitas.
 Lucrum sine damno alterius fieri non potest. 260
 Luxuriae desunt multa, avaritiae omnia.
 Magis haeres fidus nascitur, quam scribitur.
 Magnanimo injuriae remedium oblivio est.
 Mala causa est, quae requirit misericordiam.
 Mala est medicina, ubi aliquid naturae perit. 265
 Mala est voluptas alienis adsuescere.
 Malae naturae nunquam doctore indigent.
 Male geritur, quicquid geritur fortunae fide.
 Male imperando summum imperium amittitur.
 Male secum agit aeger, medicum qui haeredem facit.
 Male viver, quisquis nesciet mori bene. 271
 Male vivunt, qui se semper victuros putant.
 Maledictum interpretando facies acrius.

Male

Male
 Malig
 Male
 Malo
 Malu
 Malu
 Malu
 Malu
 Metu
 Minu
 Minu
 Miser
 Miser
 Mis
 Mora
 Mori
 Mori
 Morte
 Mulie
 Mulie
 Mult
 Mutat
 Nec
 Necess
 Negan
 Negat
 Negat
 Nil ag
 Nil er
 Nil pe
 Nil po
 Nil pr
 Nil tu
 Nimi
 Non c
 Non c

- Malefacere qui vult, nusquam non causam invenit.
Malignos fieri maxime ingrati docent. 275
Malevolus semper sua natura vescitur.
Malo consilio feminae vincunt viros.
Malum consilium consultori pessimum est.
Malum est consilium, quod mutari non potest.
Malus bonus ubi se simulat; tunc est pessimus.
Malus est vocandus, qui sua causa est bonus. 281
Metus quum venit, rarum habet somnus locum.
Minus decipitur, cui negatur celeriter.
Minus est, quam servus, dominus, qui servos timet.
Miser dici bonus vir esse non potest. 285
Miserrima est fortuna, quae inimico caret.
Miserum est tacere cogi, quod cupias loqui.
Mora omnis odio est, sed facit sapientiam.
Mori est felicis, antequam mortem invoces.
Mori necesse est, sed non quotiens volueris. 290
Mortem timere crudelius est, quam mori.
Mulier, quae nubit multis, multis non placet.
Mulier quae sola cogitat, male cogitat.
Multis minatur, qui facit uni injuriam.
Mutat se bonitas irritata injuria. 295
Necesse est, multos timeat, quem multi timet.
Necessitatis est remedium paritas.
Negandi causa avaro nunquam deficit.
Negat sibi ipse, qui, quod difficile est, petit.
Negata est magnis sceleribus semper fides. 300
Nil agere semper infelici est optimum.
Nil eripit Fortuna, nisi quod & dedit.
Nil peccent oculi, si animus oculis imperet.
Nil posse quemquam mortuum hoc est vivere.
Nil proprium ducas, quod mutarier potest. 305
Nil turpius, quam vivere insipiens senex.
Nimium altercando veritas amittitur.
Non cito ruina perit is, qui rimam timet.
Non est beatus, esse se qui non putat.

Non est bonitas esse meliorem pessimo. 310

Non est pusillum, si quid maximo est minus.

Non est tuum, Fortuna quod fecit tuum.

Nulli imponas, quod ipse non possis pati.

Nullum sine auctoramento est magnum malum.

Nullus tantus quaestus, quam, quod habes, parcere, 316

Nunquam periculum sine periculo vincitur.

Nunquam satis est, quod improbae spei datur.

Nunquam secuta est prava conscientia.

Parere scire par imperio gloria est.

Pars beneficii est, quod petitur, si cito neges. 320

Perpetuo vincit, qui utitur clementia.

Pupillus est avarus aetatis brevis.

Puras Deus, non plenas, aspicit manus.

Quam poenitenda incurrunt vivendo diu!

Quam saepe veniam, qui negaverat, petit! 325

Quid quisque possit, nisi tentato nescit.

Quod facere turpe est, dicere ne honestum puta.

Quod nescias, damnare summa est temeritas.

Quod vult, habet, qui velle, quod sat est, potest.

Quotidie damnatur, qui semper timet. 330

Quotidie est deterior posterior dies.

Quam vitia profunt, peccat, qui recte facit.

Repente dives nemo factus est bonus.

Res inquieta est in seipsam felicitas.

Respicere nil consuevit iracundia. 335

Revertere unde veneris nihil grave est.

Saepe oculi, & aures vulgi sunt testes mali.

Secrete amicos admone, lauda palam.

Semper redundat iuse in auctores timor.

Spes praemii laboris est solatium. 340

Stultum est timere, quod vitare non potes.

Stultum imperare reliquis, qui nescit sibi.

Suspecta semper ornamenta ementibus.

Tam deest avaro quod habet, quam quod non habet.

Timidus vocat se cautum, parcum sordidus. 345

Tur-

Turp
Ve
Vete
Vitiu

A
Cont
Est h
Exul

Femi
Frustr

Fulme
Haber

Heu d

Heu q

Homo

Impro

In ma

Ipsae a

Iracun

Irritar

Ita hab

Magno

Miseri

Mortu

Turpis inopia est, quae nascitur de gloria.

Velox consilium sequitur poenitentia.

Veterem ferendo injuriam invitas novam.

Vitium fuit, nunc mos est, adsentatio.

349

TROCHAICI.

Aleator quanto in arte est melior, tanto est nequior.

Contumeliam non fortis pote, nec ingenuus pati.

Est honesta turpitudine pro bona causa mari.

Exul is, cui nusquam domus est, sine sepulchro est mortuus.

Feminarum curam gerere, desperare est otium. 354

Frustra quum ad senectam ventum est, repetas adolescentiam.

Fulmen est, ubi cum potestate habitat iracundia.

Habet in adversis auxilia, qui in secundis commodat.

Heu doior quam Miser est, qui in tormentis vocem non habet!

Heu quam miserum est, ab eo laedi, de quo non possis queri!

Homo, qui in homine calamitoso est misericors, meminit sui. 360

Improbe Neptunum accusat, qui iterum naufragium facit.

In malis sperare bene, nisi innocens, nemo solet.

Ipsae amicos res optimae pariunt, adversae probant.

Iracundiam qui vincit, hostem superat maximū. 364

Irritare est calamitatem, cum te felicem vocas.

Ita habeas amicum, posse ut fieri inimicum putes.

Magno cum periculo custoditur, quod multis placet.

Miseriam nescire propriam, est sine periculo vivere.

Mortuo qui mittit munus, nil dat illi, adimit sibi. 369

Nescias, quid optes, aut quid fugias: ita ludit dies.
Nulla tam bona est fortuna, de qua non possis
queri.

Nusquam melius morimur homines, quam ubi li-
benter viximus.

Omne dixeris maledictum, quum ingratum homi-
nem dixeris.

Quid refert quantum habeas? multo illud plus est,
quod non habes.

Ridiculum est odio nocentis perdere innocentiam.

Saepe, dissimulare, quam vel ulcisci, satius fuit. 376

PUBLII SYRI

Versus aliquot adversus Luxuriam.

Ex Patronii Satyrico: Donec Trimalchio, Rogo in-
quit, Magister, quid putes inter Ciceronem & Pub-
lium interesse? Ego alterum puto disertiores fu-
isse, alterum honestiorem. Quid enim his melius
dici potest?

Luxuriae visu Martis marcent moenia.

Tuo palato clausus pavo pascitur,

Plumato amictus aureo Babylonico:

Gallina tibi Numidica, tibi Gallus spado;

Ciconia etiam grata, peregrina, hospita,

Pietati cultrix, gracilipes, crota!istria.

Avis exul hyemis, titulus tepidi temporis,

Nequitiae nidum in cacabo fecit meo.

Qui margarita cara tribacca Indici?

An ut matrona onerata phaleris pelagiis

Tollat pedes indomita in strato extraneo.

Smaragdum ad quam rem, viridem, pretiosum vi-

Quo Carchedonios optas ignes lapideos, [trum

Nisi ut scintillent? probitas est carbunculus.

Aequum

*Aequum est induere nuptam ventum textilem?
Palam prostare nudam in nebula lineae?*

Publii Syri Mimorum Finis.

Notulae in Publii Syri Senten-
tias.

- V. 1. **T**antundem absimus] Eodem intervallo distamus.
3. Ab amante] Ejus, qui te amat, iram facile lacrymis diluas.
4. Absentem] Nam elrius non est apud se.
5. Ad calamitatem] Augendam. Quilibet] Sive verus, sive falsus.
7. Tristem] Pejorem. Sirenia] Profensa. Suspicio] Antepensurima longa ut & apud Martialem.
Oblinitur, minimae siqua est suspicio rimae.
9. Inimicum] Tibi, cum reposcis.
13. Alienum] Non proprium & permanens ; ita ἀλλότριον, S. Luc. XVI. 12.
21. Amor] Lascivus nempe, & immoderatus.
23. Si feras] Non corrigas.
26. Quo nihil habes] Legendum quo minus habes, id oppositorum ratio [magis & minus] facile persuaserit, Tan. Faber.
27. Pote] Pro potest. Exorqueri] Vi & minis expelli.
31. Angusta] Pauperum. Nam ibi venenum non timetur.
33. Dolenti] Quia dolens nil recte judicat.
38. Remissio] Nimia & diuturna.
40. Idem] In neutro genere, hoc est avarus.
44. Avarus damno] Qui damno impensius dolet, avaritiam, uni sapientiam prodit. Quam sapiens] Videsur hic subesse ulcus.
50. Humilia] Lego inhuma, Fab.
51. Bene] Utiliter sibi.
73. Vindicat] Evitat, aut intentatum ulciscitur, al. indicat.

74. Bonarum r.] *Pot bonas res voluptatem, oblectamenta, intellige, Fab.*
78. Bonor.] *Boni crimini vertitur si officios. sit miser.*
81. Bonum ad] *Pro apud, ut v. 86. & alibi.*
90. Cito ign.] *Ordo est Gloria superbi cito fit ign.*
95. Non quid cogires] *Nam cogitare licet, quae loqui non licet.*
99. Crimen] *Criminationem. Vitae] Tertio Casu.*
106. Cuivis acc.] *Metrum laborat, lege itaque potest acc. cuius.*
Fab. Verum si legas quod per Diaereseon salva res erit.
119. Raptum venit] *Idem dies.*
121. Dimissum quod] *Legis amissum. Faber.*
131. Eodem animo] *Benigno aut maligno.*
133. Cupidit.] *Cupidus ipsam celeritatem tardam putat. Vid.*
140.
136. Superat.] *Supereſt, abundat, deest cogitatio miseris ad amolien-
endam, superat ad exaggerandam miseriam suam.*
152. Non incipit] *Inerat enim animo ante.*
157. Facit grat.] *Rem gratam homini Fortuna, quae inobservata ob-
repat.*
166. Ficta cito] *Hic versus ad lit. C. rejiciendus, legendum enim
ob metri vitium cito ad naturam ficta recid. &c. Fab.*
168. Favor] *Hominum sc.*
180. Ufu dat] *Multa ad tempus utenda, nihil in perpetuum possi-
dendum.*
181. Quassum est] *Et in casum primum illud, unde fort. al. fre-
git.*
185. Inserta] *Substantive, intextum vestri ornamentum trāpūq.*
188. Pugnant] *Nolunt se in nostram potestatem dare.*
- 190, 191. grave] *Alterutrum ex his versibus tollas licet, ipse
quidem priorem expungerem. Fab.*
202. Habent maledicti] *Pro probro obijciuntur. Suspicionem enim
conjugum vel necatorum, vel male habitorem ministrant.*
203. Haeredem ferre] *Qui natus est haeres.*
204. Sub persona] *In speciem luget, revera gaudet.*
209. Homo, ne sit, &c.] *Nam qui divina providentia omnia credit
agi, placide se submittit: Qui Fortuna irascitur, queritur, do-
let, si quid adversi acciderit.*
219. Impune] *Qui cavet ne peccet ipse, is humanae fragilitatis con-
sciis, peccantis miseretur.*
224. Plurimi] *Hactenus legebatur plurimum.*
226. Nescit] *Nescire prae se fert, dissimulat, nec audet praeferre.*
227. Ingeniosa] *Ingenuus animus. Non recipit] An negligit?
an ulciscitur?*
228. Ingenuitatem] *Tam, vel totam ingenuorum familiam.*

233. Dat celer] *Omnes edit. occupavit celeriter.*
 237. Ecquae sint] *Legi Intellige quae mala sunt, &c. Fab.*
 246. Ne sit inimico locus] *Ne sit ei, si fiat aliquando inimicus, se laedendi potestas.*
 252. Laus nova, &c.] *Erasmus sub alia forma aequae bene.*
 Laus ubi nova oritur, etiam vetus admittitur.
 256. Sub vultu] *Etiam eos qui vultu sunt severo & Philosophico, ita v. 191. sub aspectu bono sc.*
 265. Aliquid naturae] *Ut si membrum recidatur.*
 276. Sua natura vescitur] *Suum sibi cor edit, suos artus depascitur. Videtur Erasmus non cepisse. Fruitur (inquit) sua malicia & vel gratis malis est.*
 278. Consultori] *Ei, qui dat consilium: alias is est, qui petit.*
 284. Minus est] *Al. minor, infra servos est Dominus.*
 292. Multis non placet] *Nam si placuisset, non toties fuisset repudiata.*
 293. Mulier quae] *Quas sc. πρῶτα mulier cum sola est, &c.*
 322. Aetatis brevis] *Sperat enim non diu fore, cum Puppillus esse designat.*
 333. Repente] *Nemo probus factus est rep. dives.*
 339. In auctores] *Timoris.*
 343. Suspecta] *Quum quid venit, nimium ornatur, suspicionem movet.*
 352. Honesta turpitude] *An honourable disgrace.*

FINIS.

Advertisement.

THE Natural Method of Teaching. The First Book. Being the Accidence in Questions and Answers, Explained, Amended, Abridged, and Fitted to the Capacity and Use of the lowest Form: Leading the Learner from Letters to Syllables, Syllables to Words, Words to Sentences. 1. Single. 2. Compounded. Where is added an account of the Transposition, and most usual Ellipses of Words in a Sentence, by perpetual, plain, easie and necessary 1. *Examples* to be imitated: 2. *Rules* to direct the imitation: 3. *Exercises* Latin and English to ascertain the imitation by the Direction of the Rules. Into which is inserted, 1. A *Vocabulary* of *English* and *Latin* Words under each part of Speech, reduced into tolerable order. 2. *Sententiae Pueriles*, English and Latin, consisting of the same Words put into plain Sentences under every Syntactick Rule. Fifth Edition, yet more fitted for the use of the lowest Form: By *Samuel Hoadly*, M. A. Master of the Free-School in *Norwich*. Printed for *B. Aylmer*, at the Three Pigeons in *Cornhil*.